

UNIVERZITET ZA POSLOVNE STUDIJE BANJA LUKA, Jovana Dučića 23a, Banja
Luka, Republika Srpska

TREĆI CIKLUS - DOKTORSKE STUDIJE

Studijski program: EKONOMIJA I FINANSIJE

Studijske grupe:

- 1. RAČUNOVODSTVO I FINANSIJE**
- 2. MAKROEKONOMIJA I RAZVOJ**
- 3. MENADŽMENT I POSLOVNA EKONOMIJA**

BANJA LUKA, 2024. GODINE

TREĆI CYKLUS STUDIJA - DOKTORSKE STUDIJE

Studijski program: EKONOMIJA I FINANSIJE

Studijske grupe: RAČUNOVODSTVO I FINANSIJE, MAKROEKONOMIJA I RAZVOJ, MENADŽMENT I POSLOVNA EKONOMIJA

1. Ciljevi studijskog programa

Primarni cilj trećeg ciklusa studijskog programa (doktorskih studija) EKONOMIJA I FINANSIJE, Studijske grupe: „RAČUNOVODSTVO I FINANSIJE, MAKROEKONOMIJA I RAZVOJ, MENADŽMENT I POSLOVNA EKONOMIJA“ na Univerzitetu za poslovne studije je osposobljavanje kandidata (doktoranata) za samostalan naučni i istraživački rad. Bitan dio programa je učešće na istraživačkim projektima, planiranju i pripremi teme doktorske disertacije, sprovođenje istraživanja, pisanje i odbrana disertacije, učešće na naučnim konferencijama, saopštavanje rezultata istraživačkog rada u naučnim časopisima.

Cilj je osposobljavanje doktoranata za samostalan naučno-istraživački rad i dostizanje naučnih kompetencija i akademskih vještina iz oblasti ekonomije, finansija i menadžmenta. Originalna i naučno relevantna istraživanja omogućavaju razvoj novih tehnologija, metodologija i postupaka, koji doprinose opštem razvoju društva. Pored toga, svrha studijskog programa doktorskih studija je da kroz ovakav sistem obrazovanja doprinosi i razvoju nauke i kritičkog mišljenja putem osposobljavanja kadrova za kritičko procjenjivanje istraživačkog rada drugih.

Studenti su u izboru užih naučnih područja slobodni i samostalni. Oni profiliraju, u saradnji sa svim profesorima studijskog programa, program koji odgovara njihovom interesovanju, ali i koji je relevantan i aktuelan, obzirom na savremena naučna kretanja u toj oblasti. Kandidati se moraju posebno skoncentrisati na metodologiju i naučni metod u toj oblasti.

Značajan cilj studijskog plana je uključivanje studenata doktorskih studija u naučno-istraživački rad na Univerzitetu i Institutu, kojim će se postići sistematsko i seriozno osposobljavanje i regrutovanje najboljih za budući rad u poslovnim sistemima i na fakultetima. Prilikom definisanja istraživačke strukture doktorskih studija vodiće se računa da se izaberu takve teme, predmeti, istraživački projekti, koji se vezuju za naučne oblasti, koje se nalaze u žiži interesovanja i predstavljaju osnovu za rješavanje aktuelnih problema savremenog poslovanja.

Studenti trećeg ciklusa akademskih studija moraju biti proaktivni tokom studija što podrazumijeva da se bave naučno-istraživačkim radom, da učestvuju na naučnim konferencijama i skupovima, da objavljuju radove u međunarodnim i domaćim časopisima, (posebno onim na SCI listi). Doktorant mora ostvariti minimalno 135 ECTS kroz predviđene oblike rada, a koje se ne odnose na polaganje ispita,¹ što podrazumijeva da će u naučno-istraživačkom radu biti zastupljena većina aktivnosti.

---

¹ U skladu sa „Smjernicama za izradu Pravilnika o studiranju na doktorskim studijama i sticanju zvanja doktora nauka na univerzitetima u Republici Srpskoj“.

Promocija i širenje ideja evropske integracije organizovanjem naučnog rada i nastavnog procesa obezbjeđuje brže uključivanje naše zemlje u Evropsku uniju. Pri tome moraju biti ostvareni:

- Savremeni oblici nastave;
- Multidisciplinarnost, transdisciplinarnost i interdisciplinarnost;
- Saradnja sa drugim univerzitetima (što ovim elaboratom i predstavljamo);
- Internacionalizam i otvorenost za nove metode i sadržaje rada;
- Evropski transfer visokostručnih kadrova za aktivnu participaciju u procesima integracije u oblasti ekonomije, finansija i menadžmenta.

Cilj studijskog programa je da se obrazuje naučni i stručni kadar koji će posjedovati dovoljno produbljenog znanja, usklađenog sa savremenim pravcima razvoja naučnih disciplina u oblasti ekonomije, finansija i menadžmenta.

2. Ishod procesa učenja

Treći ciklus visokog obrazovanja uključuje sticanje znanja, sposobnosti i vještina za obavljanje poslova za vođenje globalne evropske ekonomije i međunarodnih finansijskih institucija, kao i funkcionalne aktivnosti na području marketinga, preduzetništva i globalnog biznisa.

Ishod procesa učenja na trećem ciklusu zajedničkih akademskih studija jeste objavljivanje određenog broja radova u međunarodnim i domaćim časopisima (posebno onim sa impak faktorima), učestovanje sa određenim brojem radova na međunarodnim i domaćim konferencijama, skupovima, okruglim stolovima te izrada završnog rada – doktorske disertacije sa naučnim istraživanjima u atraktivnim naučnim oblastima koji promovišu bazične principe ekonomije, finansija i menadžmenta, u teorijsko-medološkom i praktičnom smislu.

Po završetku zajedničkih studija trećeg ciklusa studija na studijskom programu Ekonomija i finansije, Studijske grupe: Računovodstvo i finansije, Makroekonomija i razvoj, Menadžment i poslovna ekonomija studenti će imati znanja kompetencije za poznavanje i primjenu metodologije samostalnog i timskog naučno-istraživačkog rada i primjenu specifičnih metoda naučno-istraživačkog rada.

Studijski program obezbjeđuje sposobnosti kritičkog razmišljanja, analize problema i predviđanja posljedica međusobnog odnosa posmatranih nezavisnih i zavisnih varijabli, te na osnovu analize činjenica tražiti optimalno rješenje problema. Svršeni kandidati će biti osposobljeni da kreiraju i implementiraju mjere ekonomske politike u smjeru podsticanja ukupnog ekonomskog rasta i razvoja preduzeća, organizacija i institucija, pa samim time i zemlje. Po završetku studija kandidati će postati kompetentni u pogledu mogućnosti praćenja najsavremenijih saznanja iz oblasti teorijske ekonomije, ali i praktičnog rješavanja problema iz realnog sektora.

Rezultat studijskog plana zajedničkih akademskih studija je izrada doktorske disertacije. **Doktorsku disertaciju student bira nakon što ostvari 45 ECTS bodova.** Predmet, probleme, ciljeve i način istraživanja predlaže student uz saglasnost potencijalnog mentora. Doktorska teza je originalno naučno istraživanje, doprinos naučnom znanju i značajan doprinos rješavanju problema prakse.

Po odbrani doktorske disertacije kandidat stiče akademski naziv „**doktor ekonomskih nauka**“.

Na doktorskim studijama kandidat treba ostvariti ukupno 180 ECTS bodova, od toga najviše 45 ECTS putem predavanja, seminara i vježbi na obaveznim i izbornim predmetima i najmanje 135 ECTS na aktivnostima vezanim uz originalno naučno istraživanje (naučni rad) i drugim aktivnostima.

Kandidat ostvaruje 85 ECTS bodova kroz sljedeće oblike rada:

- 10 ECTS bodova prijava i javna odbrana prijave doktorske disertacije;
- 45 ECTS bodova položeni svi ispiti iz programa doktorskih studija;
- 30 ECTS bodova izrada i javna odbrana doktorske disertacije.

Kandidat ostvaruje 95 ECTS bodova kroz sljedeće oblike rada:

- Naučno istraživački rad obuhvata minimum 75 ECTS bodova:
  - 75 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja sa faktorom uticaja (impact factor) jednakim ili većim od 0,500 u međunarodnoj citatnoj bazi Web of Science (WoS) referisan u citatnim indeksima: Social Science Citation Index (SSCI) – Social Science Citation Expanded (SCI-E) i Art and Humanities Citation Index (A&HCI);
  - 50 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja sa faktorom uticaja (impact factor) manjim od 0,500 u međunarodnoj citatnoj bazi Web of Science (WoS) referisan u citatnim indeksima: Social Science Citation Index (SSCI) – Social Science Citation Expanded (SCI-E) i Art and Humanities Citation Index (A&HCI);
  - 50 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja koji je označen kao Q1 u međunarodnoj bazi SCImago Journal Rank (SJR), časopis u ERIH + bazi i časopis koji pripada Kategoriji I u okviru verifikovane liste slavističkih časopisa međunarodnog slavističkog komiteta;
  - 49 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u citatnoj bazi SCOPUS;
  - 25 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije u časopisu indeksiranom u drugim sekundarnim publikacijama;
  - 15 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u zbornicima radova sa međunarodnih naučnih skupova koji su referisani u međunarodnim citatnim bazama WoS, SJR i SCOPUS;
  - 12 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u zbornicima radova sa domaćih ili inostranih skupova međunarodnog značaja i skupova sa međunarodnim učešćem;
  - 6 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije koji je objavljen u zborniku i prezentovan na domaćem naučnom skupu;
  - Ukupan broj ECTS bodova koje student ostvari putem prisustvovanja naučnim ili stručnim skupovima i seminarima ne može biti veći od 20, a odnosi se na sljedeće:
    - Najviše 20 ECTS bodova ukupno za prisustvovanje kursu cjeloživotnog učenja i usavršavanja u zemlji i/ili inostranstvu;
    - 5 ECTS bodova za održani javni razgovor na katedri s prihvatanjem teme disertacije;
    - 3 ECTS bodova za nastup na seminaru u organizaciji fakulteta;
    - 1 ECTS bod za prisustvovanje seminaru u organizaciji fakulteta;

- 4 ECTS bodova za prisustvovanje naučnom skupu bez prezentovanog rada;
  - 2 ECTS boda za prisustvovanje stručnom skupu u trajanju od 1 dana;
  - 4 ECTS bodova za prisustvovanje stručnom skupu u trajanju od 2 dana;
  - 12 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije prezentovan na međunarodnom naučnom skupu organizovanom od evropskog ili svjetskog naučnog udruženja;
  - 6 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije prezentovan na domaćem naučnom skupu.
- 10 ECTS bodova preddoktorski kolokvijum;
  - 10 ECTS bodova Izvještaj mentora o napredovanju kandidata -Elaboriranje i sprovođenje istraživanja iz predmeta doktorske disertacije o čemu mentor piše izvještaj.
- Napomena- preddoktorski kolokvijum i Izještaj mentora o napredovanju, nisu obavezni ukoliko student ostvari 95 ECTS bodova iz NIR-a.

Praktične vještine, kao i tehnike i sposobnosti, koje se razvijaju ovim studijskim programom su vještine komuniciranja, kao i sposobnosti projektovanja i sprovođenja originalnih istraživanja u kojima daju vlastiti doprinos te pomijeranju granica znanja. Kao obavezni dio ovog zajedničkog studijskog programa je osposobiti studente da budu kvalifikovani za publikovanje rezultata vlastitih istraživanja u prestižnim naučnim časopisima.

3. Uslovi za upis

Upis kandidata na prvu godinu trećeg ciklusa studija vrši se na osnovu provedenog javnog konkursa.

Prijavu na konkurs mogu predati kandidati koji su završili jednogodišnji ili dvogodišnji studij II ciklusa studija i time stekli akademsko zvanje *mastera ekonomije* (60 ECTS bodova) stečeno na akreditovanim univerzitetima u zemlji i inostranstvu na kojima se izvodi nastava iz naučnog polja ekonomije, bankarstva i menadžmenta. Takođe, aplicirati mogu i kandidati koji su završili dvogodišnji diplomski studij (magistarski studij) prije, a prema odredbama Zakona o univerzitetu i ranijih zakonskih rješenja prije usvajanja Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 73/10, 104/11, 84/12 i 108/13).

Uslovi za upis su završen I i II ciklus visokog obrazovanja sa 300 ECTS bodova akademskih studija, sa prosječnom ocjenom od najmanje 8 te poznavanjem bar jednog stranog jezika.

Kandidat sa manjom prosječnom ocjenom obavezan je priložiti preporuku najmanje dva univerzitetska profesora koji su upoznati sa akademskim dostignućima potencijalnog kandidata. Ciljne grupe jesu stručnjaci različitih profila na početku karijere, stručnjaci zaposleni u preduzećima, bankama, državnim organima, medijima, institucijama obrazovanja, kulture, političkim i nevladinim organizacijama, javnom sektora, berzama i transnacionalnim korporacijama.

4. Lista obaveznih i izbornih predmeta

Studenti na početku akademske godine, odnosno semestra, upisuju obavezni predmet i od ponuđenih izbornih predmeta biraju i upisuju potreban broj izbornih predmeta. Izborne predmete kandidat treba da bira isključivo iz oblasti koja je predmet izrade doktorske disertacije. Obavezni i izborni predmeti dati su u tabeli 10. „Predviđeni broj sati i ECTS bodova za pojedine predmete“.

Kandidati na trećem ciklusu zajedničkih akademskih studija upisuju, izvršavaju preispitne obaveze i polažu ispit iz svakog obaveznog i izbornog predmeta.

Obavezni predmeti: Metodologija naučno-istraživačkog rada, Napredna ekonomija, Strategijski finansijski i računovodstveni menadžment, Monetarna ekonomija, Finansijsko izvještavanje i analiza finansijskih izvještaja, Kapital i razvoj, Savremena makroekonomska analiza, Poduzetništvo i upravljanje investicijama i Napredna makroekonomija.

Izborni predmeti: Korporativno upravljanje i korporativne finansije, Kontroling i upravljanje troškovima, Poslovna forenzika, Revizija u funkciji finansijskog upravljanja, Bankarstvo, Fiskalna ekonomija, Finansijska tržišta, Globalna ekonomija i geofinansije, Monetarna ekonomija i savremeno bankarstvo, Međunarodna ekonomija, Fiskalna ekonomija i javni sektor, Strategijski menadžment i korporativno upravljanje, Mobilno poslovanje i inteligentno privređivanje, Upravljanje marketingom, Nove tehnologije u poslovnoj ekonomiji, Kvalitet i upravljanje poslovnim procesima, Savremene preduzetničke finansije, Napredna mikroekonomija i Monetarna i fiskalna politika EU.

U okviru teorijsko-metodoloških disciplina posebno će se staviti naglasak na oblasti koje nisu izučavane ili dovoljno izučavane na osnovnim akademskim i studijama drugog ciklusa. Teorijsko-metodološka problematika će se odnositi na finansijska tržišta i finansijske instrumente, aspekte monetarnih i fiskalnih finansija, strateško planiranje u bankama, trgovanje sa finansijskim derivatima na finansijskim berzama, determinisanje rizika u osiguranju te međunarodnog platnog prometa. Naučno-istraživački rad će se odnositi na određene razvojne projekte, prvenstveno domicilnog sistema i sistema zemalja u tranziciji.

5. Način izvođenja studija

Nastavni proces se izvodi putem standardne klasične nastave, seminarskih radova, analiza slučaja, okruglih stolova, naučnih referata, diskusija, aktivnog učešća studenata u nastavnom procesu, uključujući i naučne eskurzije i stručne posjete.

Nastavu će izvoditi najeminentniji domaći i gostujući profesori koji imaju radove na SCI listi i koji su svojim radom zaslužili da učestvuju u ovako značajnom procesu, a sve u funkciji unapređenja kvaliteta nastave trećeg ciklusa. U izuzetnim slučajevima nastavu mogu izvoditi i eminentni eksperti koji su svoja znanja potvrdili u praksi i čiji je rad posebno cijenjen i poštovan.

Naučna pažnja će biti skoncentrisana na sljedeće oblike rada: izradu seminarskih radova (naučnih radova) koji će biti objavljeni u domaćem časopisu ili na konferenciji lokalnog karaktera u prvom i drugom semestru. U trećem i četvrtom semestru kandidati moraju napisati naučni rad ili članak koji će biti objavljeni u međunarodnom časopisima ili na međunarodnim konferencijama.

Tokom petog i šestog semestra kandidat treba da napiše i objavi rad.

Prijava i odbrana prijedloga projekta doktorske disertacije može se provesti kada kandidat obezbijedi minimalno 45 ECTS bodova.

6. Kompetencija diplomiranih studenata

Studenti koji završe zajedničke doktorske studije na studijskom programu Ekonomija i finansije, Studijske grupe: Računovodstvo i finansije, Makroekonomija i razvoj, Menadžment i poslovna ekonomija će biti kompetentni da vode istraživanja i da rješavaju konkretne probleme iz prakse. Posjeduju sposobnost kritičkog mišljenja, analize problema, sinteze rješenja i predviđanja ponašanja odabranog rješenja, jasno razlikuju i predviđaju dobre i loše strane odabranog rješenja.

Studentima će omogućiti sticanje kvalifikacija kojima će steći kompetencije za poznavanje i primjenu metodologije samostalnog i timskog naučno-istraživačkog rada i primjenu specifičnih metoda naučno-istraživačkog rada kao što su metode sinteze i analize, istorijske metode, metode klasifikacije, metode analogije, grafičke metode, metode indukcije i dedukcije te drugih metoda. Postaću kompetentni u pogledu mogućnosti praćenja najsavremenijih saznanja iz oblasti teorijske ekonomije, ali i praktičnog rješavanja problema iz realnog sektora.

Obrazovni ciljevi se fokusiraju na to da se studentu pruže opšte i specifične kompetencije koje su dio rezultata doktorskih studija.

Programska kompozicija doktorskih studija imperativno ukazuje na činjenicu da u startu budući studenti posjeduju zavidan nivo znanja, kako, pored podrazumijevajuće metodologije naučnog rada, tako i iz oblasti teorijsko-metodoloških ekonomskih disciplina, u cilju uključivanja u samostalno, kritičko, proučavanje i savladanje programskih sadržaja tipično evropsko-integrativnog karaktera.

Kompetitivna sposobnost studenata doktorskih studija obuhvata izučavanje i/ili izolaciju, odnosno rješavanje problema ili pitanja koja proizilaze iz funkcionalne fenomenološke determinacije i operacionalizacije političke ekonomije evropskih integracija, međunarodno-ekonomskih teorijskih i empirijskih aspekata platno-bilansnih pozicija i režima deviznih kurseva u okviru Evropske unije i evro zone. Kompetencija se očituje i u ovladavanju veoma perspektivnim i (ne)zahvalnim područjima tržišta rada i posebno socijalne politike Evropske unije.

Na osnovu usvojenih znanja doktori nauka prepoznaju svoje kompetencije na poslovima priključenja nacionalne ekonomije Evropskoj uniji u okviru eksternih i internih multi/institucionalnih ili poslovnih aranžmana, u bavljenju naučno-istraživačkim i nastavnim radom. Završetkom studijskog programa budući doktori nauka stiču sposobnosti i vještine samostalnog naučno-istraživačkog rada na širokom području evropskih integracija, čime se otvara mogućnost za uključivanje u naučno-istraživački rad u visokoškolskim institucijama, naučno-istraživačkim institutima kao i u istraživačkim institutima u privredi. Studenti studijskog programa Ekonomija i finansije, Studijske grupe: Računovodstvo i finansije, Makroekonomija i razvoj, Menadžment i poslovna ekonomija tokom trogodišnjih studija baviće se teorijskim izučavanjem finansijske naučne oblasti, naučno-istraživačkim radom i aktivnim radom na izradi i odbrani doktorske disertacije.

Po završetku doktorskih studija student će ovladati širom problematikom iz oblasti finansija, bankarstva i osiguranja sa mogućnošću da radi u privrednoj praksi, bankarskim i osiguravajućim institucijama, budžetskim institucijama, naučno-obrazovnim institutima i fakultetima. Biće osposobljeni za:

- Samostalnost u rješavanju praktičnih i teorijskih zadataka;

- Samostalno organizovanje i sprovođenje naučnih istraživanja u području finansija, bankarstva i menadžmenta; □ Sposobnost kritičkog mišljenja i kreativnosti;
- Uključivanje u realizaciju međunarodnih naučnih projekata ili istraživanja;
- Kompetentnost u pogledu mogućnosti praćenja najsavremenijih saznanja iz naučne oblasti finansija, bankarstva i osiguranja (na engleskom jeziku); □ Sposobnost prenošenja i razmjene informacija, ideja, problema i rješenja; □ Pozitivan stav ka istraživanju;
- Razumijevanje relevantnih istraživačkih metodologija i tehnika i njihove odgovarajuće relevantnosti za vlastito polje istraživanja;
- Ispoljavanje kreativnosti u procesu rješavanja složenih poslovnih problema iz oblasti strateških finansija, strateškog bankarstva i strateškog menadžmenta;
- Poštovanje principa međunarodnog etičkog kodeksa i dobre naučne prakse;
- Komuniciranje na profesionalnom nivou u svim prilikama, posebno kada je reč o saopštavanju rezultata sopstvenog naučno-istraživačkog rada;
- Kvalitetan naučni doprinos razvoju teorije i prakse primjene finansija, bankarstva i osiguranja u svijetu i kod nas;
- Originalnost, nezavisnost i sposobnost razvijanja teoretskih koncepata; □ Poznavanje savremenih naučnih dostignuda u vlastitom polju studija i povezanim oblastima;
- Povezivanja osnovnih znanja iz različitih oblasti i njihovu primjenu;
- Korišćenje informaciono-komunikacionim tehnologijama u cilju nesmetane komunikacije sa okruženjem.

Svršeni studenti zajedničkih doktorskih akademskih studija studijskog programa Ekonomija i finansije, Studijskih grupa Računovodstvo i finansije, Makroekonomija i razvoj, Menadžment i poslovna ekonomija su kompetentni za bavljenje naučno-istraživačkim radom i objavljivanje rezultata svojih istraživanja, jer su osposobljeni za produbljivanje znanja i otkrivanje novih pravila, metoda, naučnih istina kao i za verifikaciju (dokazivanje i sl.) dobijenih rezultata u oblasti ekonomije. Oni moraju da posjeduju potrebno znanje da bi učestvovali u nastavnom procesu i prenijeli saznanja koja posjeduju studentima na prvom, drugom i trećem ciklusu u oblasti ekonomije, finansija i menadžmenta.

Dodjela titule dotora ekonomskih nauka dodjeljuju se studentima koji:

- pokažu sistematično razumijevanje područja studija i vladanje vještinama i metodama istraživačkog rada u vezi sa zadatim područjem;
- pokazu sposobnost da definišu studijski projekat istraživanja, a zatim provedu istraživanje u skladu sa metodologijom;
- originalnim istraživanjem daju vlastiti naučni doprinos koji proširuje granice spoznaje u datoj oblasti;
- su sposobni za kritičku analizu, vrednovanje i sintezu novih i složenih ideja;
- mogu u vezi sa svojim područjem stručnog i naučnog znanja komunicirati sa kolegama, širom naučnom zajednicom i društvom;
- će nastaviti naučna istraživanja i razvoj te biti pokretači i nosioci napretka u društvu zasnovanom na znanju, doprinoseći stalno razvoju novih tehnika, ideja ili pristupa.

7. Bodovna vrijednost svakog predmeta

Rb.	NAZIV PREDMETA	Broj ECTS bodova
OBAVEZNI PREDMETI		
	1. Metodologija naučno-istraživačkog rada	7
	2. Napredna ekonomija	8
	3. Strategijski finansijski i računovodstveni menadžment	6
	4. Monetarna ekonomija	6
	5. Finansijsko izvještavanje i analiza finansijskih izvještaja	6
	6. Kapital i razvoj	8
	7. Savremena makroekonomska analiza	8
	8. Poduzetništvo i upravljanje investicijama	8
	9. Napredna makroekonomija	8
IZBORNI PREDMETI		
	1. Korporativno upravljanje i korporativne finansije	6
	2. Kontroling i upravljanje troškovima	6
	3. Poslovna forenzika	6
	4. Revizija u funkciji finansijskog upravljanja	6
	5. Bankarstvo	6
	6. Fiskalna ekonomija	6
	7. Finansijska tržišta	6
	8. Globalna ekonomija i geofinancije	7
	9. Monetarna ekonomija i savremeno bankarstvo	7
	10. Međunarodna ekonomija	7
	11. Fiskalna ekonomija i javni sektor	7
	12. Strategijski menadžment i korporativno upravljanje	7
	13. Mobilno poslovanje i inteligentno privređivanje	7
	14. Upravljanje marketingom	7
	15. Nove tehnologije u poslovnoj ekonomiji	7

16. Kvalitet i upravljanje poslovnim procesima	7
17. Savremene preduzetničke finansije	7
18. Napredna mikroekonomija	7
19. Monetarna i fiskalna politika EU	7

Bodovna vrijednost završnog rada je 30 ECTS bodova

8. Koncept doktorskih studija

Koncept studija trećeg ciklusa – doktorskih studija podrazumijeva:

- Usaglašenost studijskih program sa standardima EU i bolonjskim procesom;
- Primjena sistema transfera kredita - European Credit Transfer System (ECTS);
- Balans između obaveznih i izbornih predmeta;
- Vrhunski domaći i strani profesori predavači;
- Praktičan rad koji se vrednuje u formi naučnih radova;
- Interaktivna nastava sa aktivnim učešćem studenata u teorijskom, praktičnom i naučnom procesu;
- Orijentisanost ka identifikaciji i rješavanju praktičnih problema u oblasti ekonomije, finansija i menadžmenta;
- Poštovanje individualnih sklonosti kroz izborne predmete;
- Interdisciplinarnost, aktuelnost i atraktivnost studija;
- Promocija i širenje ideja evropske integracije organizovanjem ekspertskeg naučnog rada i interdisciplinarnog nastavnog procesa;
- Profilisanje visokostručnih kadrova iz oblasti ekonomije, finansija i menadžmenta.

9. Osiguranje kvaliteta i efikasnosti

Periodično se, a u saradnji sa Kancelarijom za osiguranje kvaliteta i sa Savezom studenata, vrši evaluaciju nastavnog procesa i nastavnog osoblja te provode anketiranja studenata i zaposlenih.

U okviru samoevaluacije:

- Provodi se anketiranje studenata o nastavnom radu univerzitetskih nastavnika i saradnika koji učestvuju u izvođenju studijskog programa trećeg ciklusa te analiziraju rezultati ankete o zadovoljstvu studenata, raznolikosti i primjerenosti nastavnih planova te metoda učenja;
- Provjerava se uspješnost izvođenja studijskog programa kao što je stopa prolaznosti studenata, stopa završavanja programa, stopa zapošljavanja nakon završenog studija.

Na osnovu provedene samoevaluacije svake godine se ispituje prikladnost nastavnih i ostalih ciljeva studijskog programa, ispituje usklađenost nastavnih programa sa postavljenim

nastavnim ciljevima te po potrebi predlažu mjere za poboljšanje kvaliteta i efikasnosti studijskog programa.

Obezbjedenje kvaliteta provodi se u okviru sljedećih procesa:

- Analize podataka o postojećim programima;
- Revizije postojećih programa;
- Razvoja novih studijskih programa;
- Analize uspješnosti završavanja studija trćeg ciklusa;
- Analize podataka o zapošljavanju kandidata koji nisu zaposleni;
- Anketiranje svršenih studenata;
- Anketiranje poslodavaca, stručnih tijela i udruženja.

Unapređenje kvaliteta nastavnog procesa ostvaruje se putem:

- Definisanja pravila i kriterija za ocjenjivanje studenata;
- Analize uspješnosti polaganja ispita;
- Analize podataka o broju upisanih studenata u višu godinu studija;
- Studentske evaluacije nastave i nastavnika;
- Samoevaluacije nastavnika;
- Definisane strukture ishoda učenja, opterećenja studenata, sadržaja i plana izvođenja po sedmicama, metoda obrazovanja, obveza studenata i načina provjere stečenih znanja i vještina – usklađenost sa kvalifikacijskim okvirom.

Kvaliteta resursa za podršku studentima:

- Kontinuirano poboljšanje i povećanje resursa za podršku studiranju;
- Nabavkom odgovarajuće literature;
- Pretplatom na naučne baze;
- Pretplatom na referentne naučne časopise.

Postupci analize uspješnosti sistema kvaliteta provodi se:

- SWOT analizom;
- Unutrašnjim sistemom ocjenjivanja obezbjeđenja kvaliteta.

Obezbjedenje kvaliteta naučno-istraživačkog rada

- Uključivanje studenata u rad na Institutu za naučno-istraživački rad;
- Kreiranje pozitivnog okruženja za istraživanje; □ Saradnje sa drugim institucijama i privredom;
- Vrednovanja kvaliteta naučno-istraživačke rada.

10. Mentorstvo

Mentorstvo mora biti kolektivni napor, sa jasno definisanim i pismeno formulisanim obavezama glavnog mentora, mentorskog tima, doktoranta, istraživačke grupe i univerziteta ostavljajući prostor za individualni razvoj doktoranta. Uspjeh u sticanju doktorske titule u velikoj mjeri zavisi od bliskog i efikasnog radnog odnosa između kandidata i njegovog/njenog mentora. Vijeće za doktorske studije je nadležno za dodjelu mentora za program doktorskih studija. Dobar i pouzdan mentor je od ključne važnosti. Svaki kandidat ima pravo na mentora koji će ga/ju voditi u određenom pravcu tokom istraživanja, pisanja rada i pripreme odbrane rada. Mentori trebaju biti vanredni ili redovni profesori, aktivni istraživači, sa tačno definisanim brojem referenci u naučnom polju u kojem se brani rad.

Kvalitet naučnih časopisa, konferencija, publikacija i seminara u kojima mentori i kandidati objavljuju ili prezentiraju svoj rad mora biti u saglasnosti sa pravilima o studiranju. Broj studenata doktorskih studija po mentoru bit će u skladu sa obimom rada koji mentor ima u vezi sa drugim obavezama.

Redovne konsultacije među mentorima i studentima su obavezne i moraju se provoditi u skladu sa potrebama.

Mentori mora pružiti pomoć studentu u oblasti istraživanja.

Mora biti jasno definisana i pismeno formulisana obaveza studenta doktorskih studija i mentora. Mora se provoditi periodična evaluacija u smislu redovnih sastanaka, dostupnosti mentora za konsultacije, davanje konstruktivnih povratnih informacija, poštivanje akademske autonomije kandidata doktorskih studija, te promocija ličnog razvoja i slično

11. Predviđeni broj sati i ECTS bodova za pojedine predmete Studijska grupa:

RAČUNOVODSTVO I FINANSIJE

Predmet	Semestar	Broj časova		ECTS
		Predavanja	Studijsko istraživački rad	
OBAVEZNI PREDMETI – I godina				
1. Metodologija naučnoistraživačkog rada	I	30	60	7
2. Napredna ekonomija	I	30	60	8
3. Strategijski finansijski i računovodstveni menadžment	II	30	60	6
IZBORNI PREDMETI: I godina - student bira 1 premet u II semestru od 5 ponuđena				
4. Korporativno upravljanje i korporativne finansije	II	30	60	6
5. Kontroling i upravljanje troškovima	II	30	60	6
6. Napredna mikroekonomija	II	30	60	6
7. Poslovna forenzika	II	30	60	6
8. Revizija u funkciji finansijskog upravljanja	II	30	60	6

I godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				27
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				33
UKUPNO ECTS BODOVA I godina				60
OBAVEZNI PREDMETI – II godina				
1. Monetarna ekonomija	III	30	60	6
2. Finansijsko izvještavanje i analiza finansijskih izvještaja	IV	30	60	6
IZBORNI PREDMETI II godina student bira 1 premet od 3 ponuđena				
1. Bankarstvo	III	30	60	6
2. Fiskalna ekonomija	III	30	60	6
3. Finansijska tržišta	III	30	60	6
II godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				18
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				42
UKUPNO ECTS BODOVA II godina				60
III GODINA				
Naučno istraživački rad koji je u funkciji izrade doktorske disertacije				30
Izrada i odbrana doktorske disertacije				30
UKUPNO ECTS BODOVA III godina				60
ECTS BODOVA UKUPNO – doktorske studije				180

Ukupan broj bodova ostvaran polaganjem ispita i naučno-istraživačkim radom

Ispiti i naučno-istraživački rad	ECTS bodova
I godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	27
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	33
II godina	

Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	18
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	42
III godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	0
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	60
UKUPNO ECTS BODOVA	
	180

Predviđeni broj sati i ECTS bodova za pojedine predmete Studijska grupa:

MAKROEKONOMIJA I RAZVOJ

Predmet	Semestar	Broj časova		ECTS
		Predavanja	Studijsko istraživački rad	
OBAVEZNI PREDMETI – I godina				
1. Metodologija naučnoistraživačkog rada	I	30	60	7
2. Napredna ekonomija	I	30	60	8
3. Napredna makroekonomija	II	30	60	8
IZBORNI PREDMETI: I godina – student bira 1 premet u II semestru od 2 ponuđena				
4. Globalna ekonomija i geofinasijske	II	30	60	7
5. Monetarna ekonomija i savremeno bankarstvo	II	30	60	7
I godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				30
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				30
UKUPNO ECTS BODOVA I godina				60
OBAVEZNI PREDMETI – II godina				
1. Kapital i razvoj	III	30	60	8
IZBORNI PREDMETI II godina student bira 1 premet od 3 ponuđena				
2. Međunarodna ekonomija	III	30	60	7

3. Monetarna i fiskalna politika EU	III	30	60	7
4. Fiskalna ekonomija i javni sektor	III	30	60	7
II godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				15
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				45
UKUPNO ECTS BODOVA II godina				60
III GODINA				
Naučno istraživački rad koji je u funkciji izrade doktorske disertacije				30
Izrada i odbrana doktorske disertacije				30
UKUPNO ECTS BODOVA III godina				60
ECTS BODOVA UKUPNO – doktorske studije				180

Ukupan broj bodova ostvaran polaganjem ispita i naučno-istraživačkim radom

Ispiti i naučno-istraživački rad	ECTS bodova
I godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	30
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	30
II godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	15
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	45
III godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	0
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	60
UKUPNO ECTS BODOVA	
	180

Predviđeni broj sati i ECTS bodova za pojedine predmete *Studijska grupa:*

MENADŽMENT I POSLOVNA EKONOMIJA

Predmet	Semestar	Broj časova		ECTS
		Predavanja	Studijsko istraživački rad	
OBAVEZNI PREDMETI – I godina				
1. Metodologija naučnoistraživačkog rada	I	30	60	7
2. Napredna ekonomija	I	30	60	8
3. Savremena makroekonomska analiza	II	30	60	8
IZBORNI PREDMETI: I godina – student bira 1 premet u II semestru od 3 ponuđenih				
4. Strategijski menadžment i korporativno upravljanje	II	30	60	7
5. Mobilno poslovanje i inteligentno privređivanje	II	30	60	7
6. Upravljanje marketingom	II	30	60	7
I godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				30
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				30
UKUPNO ECTS BODOVA I godina				60
OBAVEZNI PREDMETI – II godina				
1. Preduzetništvo i upravljanje investicijama	III	30	60	8
IZBORNI PREDMETI II godina student bira 1 premet od 4 ponuđena				
2. Nove tehnologije u poslovnoj ekonomiji	III	30	60	7
3. Napredna mikroekonomija	III	30	60	7
4. Kvalitet i upravljanje poslovnim procesima	III	30	60	7
5. Savremene preduzetničke finansije	III	30	60	7
II godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				15

Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.	45
UKUPNO ECTS BODOVA II godina	60
III GODINA	
Naučno istraživački rad koji je u funkciji izrade doktorske disertacije	30
Izrada i odbrana doktorske disertacije	30
UKUPNO ECTS BODOVA III godina	60
ECTS BODOVA UKUPNO – doktorske studije	180

Ukupan broj bodova ostvaran polaganjem ispita i naučno-istraživačkim radom

Ispiti i naučno-istraživački rad	ECTS bodova
I godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	30
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	30
II godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	15
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	45
III godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	0
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	60
UKUPNO ECTS BODOVA	180

13. Tehnički detalji o izvođenju trećeg ciklusa studijskog programa Ekonomija i finansije, Studijske grupe: Računovodstvo i finansije, Makroekonomija i razvoj, Menadžment i poslovna ekonomija

Univerzitet za poslovne studije Banja Luka, Univerzitet privredna akademija Novi Sad i Univerzitet Donja Gorica saglasni su da će zajednički izvoditi studije trećeg ciklusa (doktorske studije) u skladu sa pravilima studiranja zasnovanom na Evropskom sistemu prenosa i akumulacije bodova (ECTS).

Studije trećeg ciklusa akademskih studija biće organizovane za studijski program Ekonomija i finansije, Studijske grupe: Računovodstvo i finansije, Makroekonomija i razvoj,

Menadžment i poslovna ekonomija u trajanju od tri godine, a čijim se završetkom stiče 180 ECTS bodova.

Studije traju najmanje tri (3) studijske godine (šest semestara).

Mjesto izvođenja studija trećeg ciklusa će biti u sjedištu Univerziteta za poslovne studije u Banjoj Luci, Jovana Dučića 23a.

Univerzitet za poslovne studije se obavezuje da će osigurati prostorne i sve druge uslove za kvalitetno izvođenje studija, a u saradnji sa Univerzitetom privredna akademija Novi Sad i Univerzitetom Donja Gorica se obavezuje da će osigurati neophodan broj univerzitetskih nastavnika sa odgovarajućim kompetencijama za izvođenje ovog studija.

Predmet dogovora

Univerziteti su saglasni da uspostave saradnju pri izvođenju studija trećeg ciklusa koji uključuje:

- Osnivanje zajedničkog Vijeća studija trećeg ciklusa i utvrđivanje njihove nadležnosti;
- Utvrđivanje konkursa i postupke izvođenja studija trećeg ciklusa;
- Izvore finansiranja i finansijske obaveze pri izvođenju doktorskog studija.

Vijeće studija trećeg ciklusa

Univerziteti su saglasni da će osnovati zajedničko Vijeće studija trećeg ciklusa kog će sačinjavati svi nastavnici koji budu angažovani za izvođenje studija te po dva studenta sa svake godine studija.

Potpisnici su saglasni da su zadaci Vijeća studija trećeg ciklusa sljedeći:

- Praćenje izvođenja studijskog programa;
- Dostavljanje prijedloga o izmjenama i dopunama studijskog programa;
- Rješavanje zahtjeva i molbi studenata te drugih pitanja koja se tiču studija trećeg ciklusa;
- Daju saglasnost o temama doktorskih disertacija;
- Predlaganje nagrada za posebna dostignuća i priznanja studentima.

Vijeće studija trećeg ciklusa će se održati najmanje dva puta godišnje.

Raspisivanje konkursa za upis

Univerziteti su saglasni da se godišnji upis na studije trećeg ciklusa studija priprema u skladu sa važećim nacionalnim zakonodavstvom. Prijedlog konkursa potvrđuje Vijeće studija trećeg ciklusa.

Uslovi za upis

Potpisnici su saglasni da studije trećeg ciklusa mogu upisati osobe koje su završile odgovarajuće diplomske akademske studije sa najmanje 300 ECTS bodova, prosječnom ocjenom od najmanje 8, znanje jednog stranog jezika.

Kandidat sa manjom prosječnom ocjenom obavezan je priložiti preporuku najmanje dva univerzitetska profesora koji su upoznati sa akademskim dostignućima potencijalnog kandidata.

Broj bodova

Da bi kandidati stekli doktorat nauka trebaju sakupiti 180 ECTS bodova. Od toga najviše 45 bodova mogu dobiti putem predavanja, seminara, vježbi i polaganjem svih ispita na obaveznim i izbornim predmetima, a najmanje 135 ECTS bodova na aktivnostima vezanim za originalno naučno istraživanje (u skladu sa Smjernicama za izradu pravilnika o studiranju na doktorskim studijama i sticanje zvanja doktora nauka na univerzitetima u Republici Srpskoj).

Vođenje evidencije

Univerziteti su saglasni da se vode sljedeće evidencije o ličnim podacima studenata zajedničkog studijskog programa:

- Evidenciju prijavljenih kandidata za upis i upisanih studenata;
- Lični karton studenta, koji se vodi za svakog studenta od upisa na studij do završetka studija, odnosno ispisivanja sa studija;
- Evidenciju zapisnika o ispitima u kojoj se bilježi prijava ispita, tok ispita te postignuta ocjena;
- Evidenciju o izdanim dokumentima o završenom obrazovanju na zajedničkom studijskom program;
- Druge evidencije u skladu sa važećim nacionalnim zakonodavstvom.

Jezik izvođenja

Izvođenje zajedničkog studijskog programa odvija se na službenom jeziku svake od strana potpisnica ili na engleskom jeziku.

Prijava, ocjena i odbrana doktorske disertacije

Student završava studije trećeg ciklusa kada je izvršio sva obaveze iz zajedničkog studijskog programa. Postupak prijave, ocjene i odbrane doktorske disertacije propisane se studijskim programom.

Kandidat brani disertaciju najkasnije u roku od pet godina od dana odobrenja teze.

Komisija

Komisija za ocjenu doktorske disertacije sastoji se od najmanje tri člana. Članovi komisije za ocjenu doktorske disertacije mogu biti i članovi komisije za odbranu doktorske disertacije. Disertacija se brani javno pred komisijom koja ima potrebne reference.

Dokumenti o studiju

Završetkom studija trećeg ciklusa (dokorskog studija) i odbranom doktorske disertacije kandidat stiče akademsko zvanje **doktor ekonomskih nauka**.

Po završetku studija studentu se izdaje diploma o stečenom akademskom zvanju doktora ekonomskih nauka.

Sadržaj diplome o stečenom akademskom zvanju doktora ekonomskih nauka utvrđuje se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom.

Diplomu potpisuju nadležna tijela u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom.

Diploma se štampa na službenom jeziku i na engleskom jeziku.

Dodatak diplome štampa se na službenom jeziku matične ustanove te na engleskom jeziku.

Svečana promocija novih doktora nauke organizuje se u skladu sa nacionalnim protokolom.

Osiguranje kvaliteta i efikasnosti te sprovođenje samoevaluacije zajedničkog studijskog programa

Univerziteti se obavezuju da će samoevaluacijom provjeravati te istovremeno osigurati kvalitet zajedničkog akademskog studijskog programa.

U okviru samoevaluacije univerziteti će:

- Provoditi studentske ankete o nastavnom radu univerzitetskih nastavnika i saradnika koji će učestvovati u izvođenju studijskog programa te provjeravati rezultate ankete o zadovoljstvu studenata, raznolikosti i primjerenosti nastavnih planova te metoda učenja;
- Provjeravati uspješnost izvođenja zajedničkog studijskog programa kao što su stopa prolaznosti studenata, stopa završavanja programa, stopa zapošljavanja nakon završenog studija na zajedničkom studijskom programu.

Na osnovu provedene samoevaluacije potpisnici će svake godine ispitati prikladnost nastavnih i ostalih ciljeva studijskog programa, ispitati usklađenost nastavnih programa sa postavljenim nastavnim ciljevima te po potrebi pripremiti prijedloge i mjere za poboljšanje kvaliteta i efikasnosti zajedničkog studijskog programa.

Izvori finansiranja i finansijske obaveze

Doktorski studij finansira se iz školarina i naknada koje plaćaju studenti upisani na studij trećeg ciklusa.

Stručno-administrativna podrška i koordinacija izvođenja zajedničkog studijskog programa

Potpisnici se obavezuju osigurati odgovarajuću stručno-administrativnu podršku za izvođenje zajedničkog studijskog programa nastavnicima i studentima te odgovarajuću koordinaciju zajedničkog studijskog programa.

Pristup bibliotečkoj građi i korišćenje informacionog sistema

Strane potpisnice se obavezuju da će studentima i nastavnicima omogućiti korišćenje svoje bibliotečke građe i korišćenje informacionih sistema.

Strane se obavezuju da će međusobno razmjenjivati sve podatke važne za provođenje studijskog programa.

Univerziteti se obavezuju da će sve svoje naučno-istraživačke institute i centre staviti na raspolaganje svim neophodnim subjektima u procesu studija trećeg ciklusa.

Strane potpisnice se obavezuju da će svoje naučne časopise, konferencije, naučne skupove i rasprave obezbijediti dostupnim svim studentima, profesorima i saradnicima.

Promocija zajedničkog studijskog programa

Strane potpisnice će zajednički studijski program izvoditi na način utvrđen godišnjim planom rada pojedine strane.

Sadržaj promotivnih materijala zajedničkog studijskog programa međusobno će biti usklađen i pripremljen na službenom jeziku svakog od univerziteta i na engleskom jeziku.

Prijedlog sadržaja promotivnog materijala zajedničkog studijskog programa pripremaće i međusobno uskladiti predstavnici za odnose sa javnošću sveke od strana potpisnica.

Raskid sporazuma

Zbog nepridržavanja neke od odredbi potpisnice dokumenta mogu raskinuti sporazum sa otkaznim rokom od jedne godine prije upisa nove generacije.

U slučaju raskida sporazuma strane se obavezuju osigurati nesmetan završetak studija studentima koji su se upisali prije raskida sporazuma, u rokovima usvojenim programom studija.

Praćenje i primjena odredbi Sporazuma

Svaka strana imenuje voditelja za praćenje primjene Sporazuma, o čemu će obavijestiti drugu stranu.

Univerziteti potpisnici su saglasni da je ovo dokument kojim se uređuju njihovi međusobni odnosi, a konkretni poslovi i poslovni odnosi uređivaće se posebnim ugovorima.

Međusobna prava i obaveze iz posebnih ugovora moraju biti u skladu sa odredbama ovog dokumenta, a zasnivaće se na pozitivnim zakonskim i podzakonskim propisima. Isto važi i za moguće nove poslovne odnose koji ovdje nisu navedeni.

Dodatna pojašnjenja

Strane potpisnice dogovora su saglasne da se sva eventualna pojašnjenja ili nejasnoće u nekom od članova mogu precizirati određenim pravilnicima, uputstvima, ugovorima ili drugim aktima.

U slučaju spora kojeg strane potpisnice ne bi mogle riješiti sporazumno, mjesna nadležnost će se utvrditi po mjestu prebivališta tuženog.

Ovaj dokument sastavljen je u šest istovijetnih primjerka koji imaju snagu originala, pri čemu svaka strana zadržava po dva potpisana primjerka.

Ovaj potpisani dogovor stupa na snagu danom potpisivanja zakonskih zastupnika svih strana potpisnica.

14. Silabusi

Pun naziv	METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	obavezan	I	7	30	60	
Šifra predmeta	OP528					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Osposobiti slušaoce za stvaralačku primjenu metodoloških znanja u istraživačkom postupku, odnosno da mogu samostalno formulisati naučni problem i predmet istraživanja, ciljeve, zadatke i hipoteze, da planiraju izbor metoda i instrumenata i uzorka istraživanja, da sačine nacrt prikupljanja, obrade i analize podataka; da se upoznaju sa strukturom saopštenja u oblasti društveno ekonomskih i humanitarnih nauka sa stanovišta originalnosti naučno-istraživačkog rada i omogućavanje sticanja znanja za naučni doprinos razvoju naučno nastavne discipline aplicirane u oblasti ekonomije i finansija.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: <i>Nakon ovladavanja ovim predmetom studenti će biti osposobljeni da svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primjenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada . Studenti će biti osposobljeni da svoja stečena znanja demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja, kao i da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti će moći prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti ekonomskih i finansijskih nauka. Nakon ovladavanja ovim predmetom studenti će steći znanja o metodama čija je primjena neophodna za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu, pogotovo u izradi doktorske disertacije</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda važbanja, esejskih pitanja, kolokvijum, seminarski rad i testovi.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Nauka i naučno saznanje</i>					
2	<i>Pojam i predmet metodologije</i>					
3	<i>Istina, interesi i vrijednosti</i>					
4	<i>Pojam, vrste i nivoi mjerenja društvenih pojava</i>					
5	<i>Klasifikacija istraživanja društvenih pojava</i>					
6	<i>Metodološka obilježja naučnih istraživanja društvenih pojava</i>					

7	<i>Metode, tehnike, hipoteze i instrumenti istraživanja</i>
8	<i>Projektovanje istraživanja</i>
9	<i>Struktura projekta istraživanja</i>
10	<i>Problem, predmet i cilj istraživanja. Operacionalizacija cilja istraživanja</i>
11	<i>Hipoteze i način istraživanja. Naučna i društvena opravdanost istraživanja</i>
12	<i>Planovi, organizacija i realizacija istraživanja. Finalizacija istraživanja - vrste i pisanje završnih radova</i>
13	<i>Kvantitativni modeli i metodi metodologije naučno-istraživačkog rada</i>
14	<i>Ekonometrijska iregresiona analiza u istraživanjima</i>
15	<i>Statističko-matematički metodi metodologije naučno-istraživačkog rada</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ prístupni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2	
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, studijsko istraživački rad, kolokvij, seminarski rad, esejska pitanja, projektni zadatak</i>	
Literatura:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kukić, S. ,Metodologija naučno istraživačkog rada, Ekonomski fakultet, Mostar, 2005. 2. Todorović, Z., Šijaković,I., Marić, T. ,Upustvo za izradu stručnih i naučnih radova, Ekonomski fakultet Banjaluka, 2007. 3. D. Mihajlović, Metodologija naučnih istraživanja, Fakultet organizacionih nauka Beograd, 2004. 4. Dr P. Damjanović, dr D. Ž. Marković , dr B. Suša i dr Ž. Ristić, Metodologija naučnoistraživačkog rada, Etnostil, Beograd, 2013., 5. Dr. Z. Todorović i I. Todorović Metodologija istraživačkog rada, Ekonomski fakultet, Banja Luka, 2015. godine 	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<ul style="list-style-type: none"> -Pristupni rad; -Pismeni ispit; - Usmeni ispit; - Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija. 	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	NAPREDNA EKONOMIJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova		
	obavezan	I	8	30	60	
Šifra predmeta	EK124					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Sticanje znanja o savremenim tokovima napredne ekonomije, funkcionisanju savremenih tokova finansijske akumulacije i kretanja svijetskog kapitala u naprednim ekonomijama savremenog društva. Nova struktura ponude i tražnje i privredne ravnoteže u naprednim ekonomijama jesu novi naučni izazovi globalnog civilizacijskog društva. U funkcionalnim odnosima naprednih ekonomija multinacionalne korporacije su se izdigle iznad ržava, a poslovne banke iznad preduzeća. Zato je problem privrednog oporavka i ekonomskog rasta najteži problem napredne ekonomije.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak trećeg ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike napredne ekonomije i finansiranja razvoja napredne ekonomije, koja se nadograđuje na dodiplomsko obrazovanje iz oblasti Poslovnih i finansijskih studija (prvi ciklus) i Finansijskog, bankarskog i berzanskog menadžmenta (drugi ciklus); Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike napredne ekonomije mogu primjenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada u struci, i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja usavršavanja nap'redne ekonomije. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima, koja tangiraju naprednu ekonomiju. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti napredne ekonomije i finansiranja razvoja napredne ekonomije u skladu sa pravicima razvoja globalne ekonomije i globalnih finansija. Poslije završetka studija studenti su osposobljeni da samostalno pristupaju naučno-istraživačkom radu i predlažu modele uspješnijeg upravljanja naprednom ekonomijom i modele efikasnijeg i efektivnijeg finansiranja naprednog razvoja održive ekonomije, kao i modele za rješavanje problema koji nastanu u razvoju napredne ekonomije.</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Napredna ekonomija i privredni rast</i>					
2	<i>Strategija razvoja, rasta i stabilizacije u naprednoj ekonomiji</i>					
3	<i>Tržište, ponuda, tražnja i potrošnja u naprednoj ekonomiji</i>					
4	<i>Štednja i investicije u naprednoj ekonomiji</i>					
5	<i>Međunarodna trgovina napredne ekonomije</i>					
6	<i>Izvoz i privredni rast napredne ekonomije</i>					

7	<i>Problematika finansiranja razvoja napredne ekonomije</i>
8	<i>Strukturni razvoj i tržište kapitala u naprednoj ekonomiji</i>
9	<i>Interna i eksterna ravnoteža u naprednoj ekonomiji</i>
10	<i>Raspodjela i razmjena u naprednoj ekonomiji</i>
11	<i>Regionalni i strukturni razvoj napredne ekonomije</i>
12	<i>Inostrani kapital, direktne investicije i napredna ekonomija</i>
13	<i>Finansijske berze i finansiranje platnog bilansa u naprednoj ekonomiji</i>
14	<i>Globalizacija megakapitala i investicija u naprednim ekonomijama zemalja u razvoju</i>
15	<i>Napredne ekonomske integracije i zemlje BRICSA</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ prirupni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova	
Obaveze studenata: prisustvo nastavi, studijsko istraživački rad, kolokvijum, izrada seminarskih radova, projektni zadatak, esejska pitanja	
Literatura:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mankju, G., <i>Ekonomija</i>, Ekonomski fakultet, Beograd, 2009. 2. O. Blašar, <i>Makroekonomija</i>, Ekonomski fakultet Beograd, 2012. 3. T. Piketi, <i>Kapital u XXI veku</i>, Akademska knjiga, Novi Sad, 2015. 4. Samuelson, Paul and Nordhaus William. 2004. <i>Ekonomija</i>. Zagreb: Mate. 5. Ljungqvist Lars and Sargent Thomas J. <i>Recursive Macroeconomic Theory</i>. Edition: 3rd ed. Cambridge, Mass: MIT Press. 2012. 6. Thomas J. Sargent and Cristopher A. Sims. <i>Makroekonomija-uzroci i efekti</i>. 2011. 7. Phelps Edmund S. and Frydman Roman. <i>Forward for Macroeconomics. Rethinking Expectations: The Way Forward for Macroeconomics</i>. 2013. 8. Hoeller, Peter. <i>Income Inequality in OECD Countries: What Are the Drivers and Policy Options</i>, New Jersey: World Scientific Publishing Company. 2014. 9. Propescu, Gheorghe. <i>Macroeconomics</i>. New York: Addleton Academic Publishers. 2013. 10. Chow Gregory C. <i>China As a Leader of the World Economy</i>. Singapore: World Scientific Publishing Company. 2012. 11. Sherman, Howard J. <i>The Business Cycle: Growth and Crissis Under Capitalism</i>. New Jersey: Princeton University Press. 2014. 12. Milton Fridman. <i>Free to Choose</i>, Novi Sad: Global Book. 1996. 	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Pristupni rad;</i> <i>-Pismeni ispit;</i> <i>- Usmeni ispit;</i> <i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	NAPREDNA MAKROEKONOMIJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	obavezan	II	8	30	60	
Šifra predmeta	EK131					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	<i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>					
Uslovljenost drugim predmetima:	<i>Nema uslovljenosti</i>					
Ciljevi izučavanja predmeta:	<p><i>Osnovni cilj izučavanja predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim zakonitostima makroekonomije i makroekonomskog odnosa po kojima funkcionišu savremene privrede. Izučavanje ekonomskih agregata, nacionalnog dohotka, funkcija štednje i potrošnje, investicija, kao i upoznavanje studenata sa fundamentalnim elementima iz teorije privrednog rasta i razvoja, teorije proizvodnje i odgovarajućih modela privrednog rasta i razvoja; izoštavanje analitičkih sposobnosti i ukazivanje na to kako ih iskoristiti u ocjeni i rješavanju problema bržeg i skladnijeg privrednog razvoja. Istražuju se osnovne zakonitosti u funkcionisanju savremenih privreda.</i></p>					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	<p><i>Osoboljivanje za samostalni naučno-istraživački rad u oblasti makroekonomije i privrednog razvoja; produbljivanje i proširivanje teorijskih i praktičnih znanja iz ove oblasti.</i></p>					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	<p><i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija</i></p>					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	<p><i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i></p>					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Ekonomija, mikroekonomija i makroekonomija.</i>					
2	<i>Društvena proizvodnja, javni sektor i proširena reprodukcija</i>					
3	<i>Privreda i opšte karakteristike tržišne ekonomije</i>					
4	<i>Osnovni mehanizmi, mere i instrumenti funkcionisanja privrede</i>					
5	<i>Teorija i politika dohodaka</i>					
6	<i>Štednja, investicije i finansijski sistem</i>					
7	<i>Inflacija i nezaposlenost</i>					
8	<i>Državni intervencionizam, monetarna i fiskalna politika</i>					
9	<i>Makroekonomije otvorene privrede: Osnovni koncepti</i>					
10	<i>Pojmovno određivanje kompleksa privrednog rasta i razvoja</i>					
11	<i>Značajnije teorije privrednog razvoja- tradicionalne i nove teorije privrednog razvoja</i>					
12	<i>Ciljevi, pokazatelji i faktori privrednog razvoja</i>					

13	<i>Modeli privrednog rasta i razvoja</i>
14	<i>Modeli finansiranja privrednog razvoja</i>
15	<i>Politika finansiranja privrednog razvoja i makroekonomska stabilnost</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 <i>nedeljni fond časova</i>	
Obaveze studenata: <i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, izrada kolokvijuma, pisanje referata za okrugle stolove, analiza slučajeva i projektni zadaci</i>	
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Dr Žarko Ristić, dr Slobodan Komazec i dr K. Ristić, Makroekonomija, Etostil, Beograd, 2014..</i> 2. <i>Michael P. Todaro, Stephen C. Smith, Economic Development, Harlow: Pearson; Addison Wesley, 2006.</i> 3. <i>Prof.dr Slobodan Cvetanović, Teorija privrednog razvoja, Ekonomski fakultet, Niš, 2005.</i> 4. <i>Gregoriy Mankiw, Principles of Economics, Harcourt, College Publishers, London, 2004.</i> 	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Pristupni rad;</i> <i>-Pismeni ispit;</i> <i>- Usmeni ispit;</i> <i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	GLOBALNA EKONOMIJA I GEOFINANSIJE					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	izborni	II	7	30	60	
Šifra predmeta	EK132					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Širenje znanja o savremenim tokovima svetske ekonomije i međunarodnog kapitala, o modifikovanim mehanizmima finansiranja, akcionarskom kapitalu, finansijskom kapitalu, funkcionisanju savremenih privreda sa aspekta finansijske štednje (akumulacije), o bankarskim mehanizmima finansiranja, o međunarodnom kapitalu u finansiranju korporacija i nacionalnih ekonomija. Potrebno je i izučavanje odnosa profitne, kamatne, preske stope i deviznog kursa, kao instrumenata u formiranju funkcionalnih odnosa u globalnoj ekonomiji i geofinansijama.</i></p>						
<p>Ishodi učenja i kvalifikacije trćeg ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak trećeg ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike globalne ekonomije i geofinansija, koja se nadograđaju na dodiplomsko obrazovanje iz oblasti teorije globalizacije i finansijalizacije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotične oblasti uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studija. Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike mogu primjenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja usavršavanja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti globalne ekonomije i geofinansija. Poslije završetka studija studenti su osposobljeni da samostalno pristupaju naučnoistraživačkom radu i predlažu modele uspješnijeg upravljanja ekonomijom i kapitalom i modele efikasnijeg i efektivnijeg finansiranja razvoja, kao i modele za rješavanje problema koji nastanu u ovoj oblasti, naročito sa stanovišta krize, recesije i depresije.</i></p>						
<p>Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.</i></p>						
<p>Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i></p>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						

1	<i>Globalne finansije: mesto, uloga i značaj</i>
2	<i>Geofinansije: mesto uloga i značaj</i>
3	<i>Globalizacija, deregulacija i liberalizacija</i>
4	<i>Globalizacija rodnih i finansijskih tržišta</i>
5	<i>Geoekonomska politika MMF-a i Svetske banke</i>
6	<i>Geofinansijska politika MMF-a i Svetske banke</i>
7	<i>Ekonomija i finansije Evropske unije</i>
8	<i>Ekonomija i finansije BRICS-a</i>
9	<i>Instrumenti globalne ekonomije i geofinansija</i>
10	<i>Globalna ekonomska infrastruktura</i>
11	<i>Globalna finansijska arhitektura</i>
12	<i>Stabilizaciona razvojna politika razvojne ekonomije</i>
13	<i>Globalizacije i ekonomske integracije</i>
14	<i>Mobilnost kapitala i fleksibilnost tržišta rada</i>
15	<i>Štednja i investicije monetarnog sveta</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ pristupni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova	
Obaveze studenata: prisustvo nastavi, studentsko istraživački rad, kolokvijum, izrada seminarskih radova, projektni zadatak, esejska pitanja	
Literatura: 1. Mankju, G., <i>Ekonomija</i> , Ekonomski fakultet, Beograd, 2012. 2. O. Blašar, <i>Makroekonomija</i> , Ekonomski fakultet Beograd, 2012. 3. P. Krugman, <i>Okončajte ovu depresiju odmah</i> , Heliks, Beograd 2012. 4. Dr. D. Ž. Marković, Dr. B. Ilić i Dr. Ž. Ristić, <i>Globalna ekonomija</i> , Etno stil, Beograd, 2013.godina	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Pristupni rad;</i> <i>-Pismeni ispit;</i> <i>- Usmeni ispit;</i> <i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	MONETARNA EKONOMIJA I SAVREMENO BANKARSTVO					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	izborni	II	7	30	60	
Šifra predmeta	EK133					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti monetarne ekonomije i bankarstva, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera bankarstva sa stanovišta ciljeva i zadataka poslovnih subjekata i finansijskih institucija, kao i za uspješno planiranje i kontrolu finansijskih tokova na globalnom finansijskom tržištu. Strateški cilj ovog predmeta jeste upoznavanje sa načinom funkcionisanja u oblasti monetarne ekonomije i bankarstva.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak drugog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike monetarne ekonomije i bankarstva, koja se nadograđaju na opšte fakultetsko obrazovanje iz oblasti finansija, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studijakoje se nominuje kao oblast monetarne ekonomije i bankarstva. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti globalnih finansija, monetarne ekonomije i bankarstva. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija trećeg ciklusa Ekonomije i finansija.</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						

1	<i>Finansijski sistem – struktura, mehanizmi i funkcionisanje</i>
2	<i>Bankarski, finansijski, kreditni potencijal i upravljanje bankarskim institucijama</i>
3	<i>Tržište novca, kapitala i bankarska politika</i>
4	<i>Ocjena boniteta banaka, rejting banaka i upravljanje marketingom u poslovnoj politici banaka</i>

5	<i>Upravljanje finansijskim potencijalom banaka-depozitni i kreditni potencijal</i>
6	<i>Emisioni mehanizam i likvidnost banaka</i>
7	<i>Vlasnička upravljačka struktura u bankama</i>
8	<i>Centralna banka</i>
9	<i>Finansijski menadžment i struktura kapitala</i>
10	<i>Instrumenti platnog prometa</i>
11	<i>Elektronski platni promet i elektronska plaćanja</i>
12	<i>Monetarna politika i transmisioni mehanizam monetarnih procesa</i>
13	<i>Upravljanje monetarnom makroekonomijom i ravnoteža u makroekonomiji</i>
14	<i>Optimalna strategija efikasne monetarne politike i upravljanje instrumentima monetarne regulacije</i>
15	<i>Deficitarno finansiranje i mogućnosti monetarne politike</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ prístupni rad</i>

Opterećenje studenata po predmetu: 4+2

Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, studentsko istraživački rad, kolokvij, seminarski rad, esejska pitanja, projektni zadatak.

Literatura:

1. Miškin, F., Monetarna ekonomija, bankarstvo i finansijska tržišta, Mate, Zagreb, 2011.
2. Plakalović, N., Monetarna ekonomija, Zavod za udžbenike, Istočno Sarajevo, 2004.
3. Ristić, Ž., Monetarni i fiskalni menadžment, Etnostil, Beograd, 2012.
4. Ristić, Ž., Komazec, S., Monetarna ekonomija i bankarski menadžment, Etnostil, Beograd, 2011.
5. Ristić, Ž., Komazec, S., Međunarodno bankarstvo i institucionalni investitori, Etnostil, Beograd, 2011.
6. Rose, S.P., Hudgins, C.S., Bankarski menadžment i finansijske usluge, Datastatus, Beograd, 2005.
7. Dr B. Krstić, Bankarski menadžment, Ekonomski fakultet, Niš, 2011.
8. Dr A Živković, Monetarna ekonomija, Ekonomski fakultet Beograd, 2012.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Pristupni rad;

-Pismeni ispit;

- Usmeni ispit;

- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv	KAPITAL I RAZVOJ					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova		
	obavezan	III	8	30	60	
Šifra predmeta	EK134					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Širenje znanja o savremenim tokovima kapitala, izmjeni strukture kapitala, mehanizmu finansiranja, akcionarskom kapitalu, finansijskom kapitalu, funkcionisanju savremenih proizvoda sa aspekta finansijske štednje (akumulacije), bankarskih mehanizama finansiranja, akcionarskog kapitala, međunarodnog kapitala u finansiranju korporacija i nacionalne ekonomije. Potrebno je i izučavanje odnosa profitne, kamatne, preske stope i deviznog kursa, kop instrumenta u formiranju funkcionalnih odnosa u sistemu finansiranja.</i></p>						
<p>Ishodi učenja i kvalifikacije trćeg ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak trećeg ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike ekonomije kapitala i finansiranja razvoja, koja se nadograđaju na dodiplomsko obrazovanje iz oblasti Teorijske ekonomije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotične oblasti uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studijakoje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studija. Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike mogu primjenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja usavršavanja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti Ekonomije kapitala i finansiranja razvoja. Poslije završetka studija studenti su osposobljeni da samostalno pristupaju naučnoistraživačkom radu i predlažu modele uspješnijeg upravljanja kapitalom i modele efikasnijeg i efektivnijeg finansiranja razvoju, kao i modele za rješavanje problema koji nastanu u ovoj oblasti.</i></p>						
<p>Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.</i></p>						
<p>Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i></p>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Makroekonomija i ekonomski rast</i>					
2	<i>Strategija privrednog razvoja, rasta i stabilizacije</i>					
3	<i>Tržište, potrošnja i ekonomski rast</i>					

4	<i>Štednja, investicije i ekonomski rast</i>
5	<i>Međunarodna trgovina i ekonomski rast</i>
6	<i>Robni promet, izvoz i ekonomski rast</i>
7	<i>Međunarodna trgovina i finansiranje privrednog razvoja</i>
8	<i>Međunarodna tržište kapitala i strukturni razvoj</i>
9	<i>Interna i eksterna ravnoteža i ekonomski rast</i>
10	<i>Eksterna ravnoteža i ekonomski rast</i>
11	<i>Finansiranje ekonomskog rasta</i>
12	<i>Strategija međunarodnog i racionalnog finansiranja privrednog rasta</i>
13	<i>Inostrani kapital u finansiranju ekonomskog razvoja, efekti uvoza kapitala</i>
14	<i>Finansijske berze i finansiranje platnog bilansa</i>
15	<i>Globalizacija megakapitala i investicija</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ priručni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova	
Obaveze studenata: prisustvo nastavi, studijsko istraživački rad, kolokvijum, izrada seminarskih radova, projektni zadatak, esejska pitanja	
Literatura:	
1. Mankju, G., <i>Ekonomija</i> , Ekonomski fakultet, Beograd, 2009.	
2. Ristić, Ž., Komazec, S., Klincov, R., <i>Ekonomija kapitala i finansiranje razvoja</i> , Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011.	
3. Vukmirica, V., Špirić, N., <i>Ekonomska i monetarna integracija Evrope</i> , Ekonomski fakultet, Banjaluka, 2008.	
4. O. Blašar, <i>Makroekonomija</i> , Ekonomski fakultet Beograd, 2012.	
5. P. Krugman, <i>Okončajte ovu depresiju odmah</i> , Heliks, Beograd 2012.	
6. T. Piketi, <i>Kapital u XXI veku</i> , Akademska knjiga, Novi Sad, 2015.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
Pristupni rad;	
-Pismeni ispit;	
- Usmeni ispit;	
- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	MEĐUNARODNA EKONOMIJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	izborni	III	7	30	60	
Šifra predmeta	EK135					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije					
Uslovljenost drugim predmetima:	Nema uslovljenosti					
Ciljevi izučavanja predmeta:	Širenje znanja o savremenim tokovima svetske trgovine, svetske ekonomije i međunarodnog kapitala, o modifikovanim mehanizmima međunarodnog finansiranja, međunarodnog akcionarskog kapitala u sistemu funkcionisanja savremenih privreda svjetske ekonomije jeste eklatantan primjer izučavanja aktuelne problematike međunarodne ekonomije i svjetskoj privredi. Globalizacija je učinila svoje na planu internacionalizacije nacionalnih ekonomija u procesu formiranja funkcionalnih odnosa svjetskih finansija i međunarodnih ekonomskih odnosa.					
Ishodi učenja i kvalifikacije trćeg ciklusa:	Kvalifikacije koje označavaju završetak trećeg ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike međunarodne ekonomije i međunarodnih finansija, koja se nadograđaju na dodiplomsko obrazovanje iz oblasti teorije globalizacije i finansijalizacije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotične oblasti uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studija sa stanovišta međunarodnih ekonomskih odnosa, spoljne trgovine, robnog prometa i svjetske privrede. Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike mogu primjenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja usavršavanja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti međunarodne ekonomije i međunarodnih finansija. Poslije završetka studija studenti su osposobljeni da samostalno pristupaju naučno-istraživačkom radu i predlažu modele uspješnijeg upravljanja međunarodnom ekonomijom i međunarodnim kapitalom i modele efikasnijeg i efektivnijeg međunarodnog finansiranja, kao i modele za rješavanje problema koji nastanu u ovoj oblasti, naročito sa stanovišta krize, recesije i depresije, sa stanovišta globalne konkurentnosti i međunarodnog platnog prometa, uključujući i međunarodni novac i međunarodne finansijske institucije.					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.					
Sadržaj predmeta po sedmicama:	1 Međunarodna ekonomija i međunarodne finansije: Mjesto, uloga i značaj					

2	<i>Globalizacija, deregulacija i liberalizacija</i>
3	<i>Međunarodna robna i finansijska tržišta</i>
4	<i>Međunarodna ekonomska i finansijska politika MMF-a i Svetske banke</i>
5	<i>Spoljnotrgovinska politika i međunarodno poslovanje</i>
6	<i>Međunarodna ekonomija i međunarodne finansije Evropske unije</i>
7	<i>Međunarodna ekonomija i međunarodne finansije BRICS-a</i>
8	<i>Instrumenti međunarodne ekonomije</i>
9	<i>Međunarodna poslovna infrastruktura</i>
10	<i>Međunarodna politika inflacije i politika zaposlenosti</i>
11	<i>Stabilizaciona razvojna funkcija međunarodne ekonomije</i>
12	<i>Ekonomске integracije, direktne investicije i robni promet</i>
13	<i>Međunarodna finansijska tržišta i mobilnost kapitala</i>
14	<i>Međunarodni tokovi kapitala i razvojni potencijali međunarodne ekonomije</i>
15	<i>Novi svjetski ekonomski poredak i reforma međunarodnih ekonomskih i finansijskih institucija</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ prirupni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova	
Obaveze studenata: prisustvo nastavi, studijsko istraživački rad, kolokvijum, izrada seminarskih radova, projektni zadatak, esejska pitanja	
Literatura:	
1. Dr. D. Ž. Marković, Dr. B. Ilić i Dr. Ž. Ristić, <i>Globalna ekonomija, Etno stil, Beograd, 2013.godina</i>	
2. Paul Krugman. <i>Međunarodna ekonomija</i> . Pearson Education/Mate, Zagreb. 2008.	
3. Paul Krugman. <i>Okončajte ovu depresiju odmah</i> . Heliks. 2012.	
4. Healey, Justin. <i>Free Trade and Globalisation</i> . In: Issues in Society. Thirroul, N.S.W: The Spinney Press. 2014.	
5. Woolcock, Stephen. <i>European Union Economic Diplomacy: The Role of the EU in External Economic Relations</i> . Farnham: Asgate. 2012.	
6. Upendra Das, R and Swarup Anoop. <i>Regional Trade and Economic Integration: Analytical Insights and Policy Options</i> . Edirisuriya, Piyadasa. Singapore : World Scientific Publishing Company. 2012.	
7. Zhou.Lin and Lin Saili. <i>China is External Economic Relations</i> . Edition:English and Singapore: Enrich Professional Publishing.2013.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Aktivnosti u toku predavanja-15 bodova, Studijsko istraživački rad -15 bodova Kolokvijum20 bodova, Seminarski rad -20 bodova,(Predispitne obav. 70 bodova); Pismeni ispit-20 bodova, Usmeni ispit-10 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet:	
<i>Pristupni rad;</i>	
<i>-Pismeni ispit;</i>	
<i>- Usmeni ispit;</i>	
<i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	

Pun naziv	MONETARNA I FISKALNA POLITIKA EU					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	izborni	III	7	30	60	
Šifra predmeta	EK136					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti monetarene i fiskalne politike Evropske unije, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima iz oblasti monetarne i fiskalne ekonomije Evropske unije. Strateški cilj ovog predmeta jeste upoznavanje sa načinom funkcionisanja finansijskog tržišta i monetarnog i fiskalnog sektora Evropske unije.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak drugog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike monetarene i fiskalne politike Evropske unije,, koja se nadograđaju na opšte fakultetsko obrazovanje iz predmeta Međunarodna ekonomija, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studijakoje se nominuje kao oblast monetarene i fiskalne politike Evropske unije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti monetarene i fiskalne politike Evropske unije,. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija drugog ciklusa finansijskog, bankarskog i berzanskog menadžmenta.</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Raspodjela ekonomsko- političkih snaga u procesu globalizacije savremenog svijeta- globalizacija i mundalizacija</i>					
2	<i>Karakteristični oblici i najznačajnije međunarodne ekonomske integracije</i>					
3	<i>Inicijative i hronologija integracije Evropske unije</i>					
4	<i>Institucije Evropske unije i monetarna politika</i>					

5	<i>Evropska unija- svjetska ekonomska i politička supersila</i>
6	<i>Osnovni ciljevi i pravci stvaranja tržišta Evropske unije i fiskalna politika</i>
7	<i>„Četiri slobode“ jedinstvenog tržišta Evropske unije</i>
8	<i>Svjetski „ farmerski problem“ i poljoprivredna politika Evropske unije</i>

9	<i>Monetarna integracija Evrope</i>
10	<i>Evro i dolar na svjetskoj sceni</i>
11	<i>Harmonizacija poreskih sistema u Evropskoj uniji</i>
12	<i>Budžet Evropske unije, poreska i budžetska politika</i>
13	<i>Evropske perspektive zemalja Zapadnog Balkana – „Evropizacija“ Zapadnog Balkana</i>
14	<i>Budućnost integracije Evrope i fondofske finansije</i>
15	<i>Svjetska ekonomska kriza i evro</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ pristupni rad</i>

Opterećenje studenata po predmetu: 2+2

Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, studijsko istraživački rad, kolokvij, seminarski rad, esejska pitanja, projektni zadatak.

Literatura:

K. Ristić i Ž. Ristić, Javne finansije EU, Etnostil, 2012.
 Babić, M., Međunarodna ekonomija, Zagreb, 2005
 Krugman, P., Obstfeld, M., Međunarodna ekonomija, Datastatus, Beograd, 2009.
 Ristić, Ž., Komazec, S., Makroekonomija, Etnostil, Beograd, 2011.
 Ristić, Ž., Đorđević, D., Međunarodne javne finansije i budžetska politika Evropske unije, Etnostil, Beograd, 2011.
 Vukmirica, V., Špirić, N., Ekonomska i monetarna integracija Evrope, Grafomark, Laktaši, 2005.
 Miroslav Prokopijević, Evropska UnijaA, Čigoja, 2012.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Pristupni rad;
-Pismeni ispit;
- Usmeni ispit;
- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv	FISKALNA EKONOMIJA I JAVNI SEKTOR					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	izborni	III	7	30	60	
Šifra predmeta	EK137					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima u oblasti fisklane ekonomije i menadžmenta javnog sektora, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera fisklanog menadžmenta, sa stanovišta ciljeva i zadataka poslovnih subjekata i fisklanih institucija, kao i za uspješno planiranje i kontrolu fisklanih tokova na državnom nivou.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak drugog ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike menadžmenta javnog sektora i fiskalnog ekonomije, koja se nadograđuju na opšte fakultetsko obrazovanje iz ovih oblasti i obično na nivou koji korištenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte, koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija. Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti menadžmenta javnog sektora i fiskalnog ekonomije. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu, sa stanovišta kompetencija i vještina stečenih u okviru kvalifikacija trećeg ciklusa.</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Makroekonomska i mikroekonomska fiskalna politika</i>					
2	<i>Upravljanje javnim prihodima</i>					
3	<i>Upravljanje javnim rashodima</i>					

4	<i>Slobodna, strukturna, stabilizaciona i razvojna budžetska politika</i>
5	<i>Upravljanje fiskalnom makroekonomijom, poreskom harmonizacijom EU zemalja</i>
6	<i>Fiskalne strategije i fiskalni stimulansi</i>
7	<i>Budžetski menadžment i upravljanje javnim fondovima</i>
8	<i>Fiskalna ravnoteža i budžetski debalansi i deficitno finansiranje</i>
9	<i>Međunarodni fiskalni menadžment i menadžment javnog duga</i>
10	<i>Javni sektor, privredna struktura i državni intervenizam</i>
11	<i>Ekonomija javnih dobara i javnih usluga i ekonomija socijalnog blagostanja</i>
12	<i>Finansije socijalnog osiguranja</i>
13	<i>Javna ponuda, tražnja, ravnoteža i cijene javnih usluga i javnih dobara</i>
14	<i>Cost-benefit analiza javnog sektora i cost effectiveness javne potrošnje</i>
15	<i>Porezi i kapital</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ prístupni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2	
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, studentsko istraživački rad, kolokvij, seminarski rad, esejska pitanja, projektni zadatak.</i>	
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> <i>Ristić Ž., Fiskalna menadžment i ekonomija javnog sektora, Etnostil, Beograd, 2012.</i> <i>Rosen, H. S., Javne finansije, Ekonomski fakultet, Beograd, 2011.</i> <i>Stiglitz, J., Ekonomija javnog sektora, Ekonomski fakultet, Beograd, 2004.</i> <i>Vukša, S., Ristić, Ž., Budžet i trezor, Etnostil, Beograd, 2012.</i> <i>Dr. Pero Jurković, Javne finansije, Zagreb, 2010.</i> <i>Dr K. Ristić i dr Ž. Ristić, Fiskalna ekonomija, Etnostil, Beograd 2012.</i> <i>Dr K. Ristić i dr Ž. Ristić, Budžetski deficit i javni dug, Etnostil, Beograd 2012.</i> 	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Pristupni rad;</i> <i>-Pismeni ispit;</i> <i>- Usmeni ispit;</i> <i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	STRATEGIJSKI FINANSIJSKI I RAČUNOVODSTVENI MENADŽMENT					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	izborni	I	6	30	60	
Šifra predmeta	AC654					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta:						
<p><i>Opšti cilj izučavanja je širenje teorijskih i praktičnih znanja i vještina u oblasti strateškog finansijskog menadžmenta i strateškog računovodstvenog menadžmenta sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Efikasna praktična primjena nastavnog gradiva studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera globalnog finansijskog menadžmenta sa stanovišta ciljeva i zadataka poslovnih subjekata i finansijskih institucija, kao i za uspješno planiranje i kontrolu finansijskih tokova na globalnom finansijskom tržištu. Strateški cilj ovog predmeta jeste teorijsko-metodološka i empirijska verifikacija ekonomske i finansijske globalizacije nacionalnog i međunarodnog finansijskog sistema, kao i fundamentalno širenje mogućnosti upravljanja korporativnim finansijama uz praktičnu implementaciju u cilju efikasnog i efektivnog upravljanja korporativnim finansijama u strateškom pogledu.</i></p>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa:						
<p><i>Kvalifikacije koje označavaju završetak trećeg ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike strategijskog finansijskog i računovodstvenog menadžmenta koja se nadograđuje na obrazovanje iz predmeta usko vezanih za oblast Strategijski menadžmet i Računovodstvo, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz oblasti Strategijskog menadžmenta i Računovodstva uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studijakoje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studija. Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja usavršavanja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti strateškog finansijskog i računovodstvenog menadžmenta. Poslije završetka studija studenti su osposobljeni da samostalno pristupaju naučno-istraživačkom radu i predlažu modele uspješnijeg vođenja finansija na globalnom nivou, kao i modele rješavanja problema koji nastanu u ovoj oblasti.</i></p>						
Metod nastave i savladavanje gradiva:						
<p><i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, pristupne radove, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i></p>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika:						
<p><i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i></p>						

Sadržaj predmeta po sedmicama:	
1	<i>Definisanje globalnog strateškog finansijskog i računovodstvenog menadžmenta</i>
2	<i>Finansijska politika multinacionalnih korporacija</i>
3	<i>Pravila finansiranja i metodi globalne i strukturne finansijske analize</i>
4	<i>Sadržina i proces strateškog finansijskog i računovodstvenog menadžmenta</i>
5	<i>Politika i strategija rasta i razvoja preduzeća</i>
6	<i>Formulisanje razvojne politike</i>
7	<i>Strategija fleksibilnosti preduzeća</i>
8	<i>Društveno-ekonomske implikacije rasta preduzeća</i>
9	<i>Posebna područja strateškog menadžmenta</i>
10	<i>Sistem i dimenzije strateškog poslovnog planiranja</i>
11	<i>Stratejsko upravljanje finansijama</i>
12	<i>Stratejsko upravljanje kvalitetom</i>
13	<i>Stratejsko upravljanje proizvodnjom i marketingom</i>
14	<i>Stratejsko upravljanje tehnologijom</i>
15	<i>Stratejsko upravljanje istraživanjem, razvojem i investicijama</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ pristupni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Obaveze studenata: <i>prisustvo nastavi, Studijsko istraživački rad, kolokvijum, izrada seminarskih radova, projektni zadatak, esejska pitanja</i>	
Literatura:	
Dr M. Ćirović, Finansijski menadžment, Naučno društvo Srbije, Beograd, 2009.	
Mikerević, D., Finansijski menadžment, Ekonomski fakultet, Banjaluka, 2009.	
Ristić, Ž., Komazec, S., Globalni finansijski menadžment, Etnostil, Beograd, 2011.	
Horne, J., Dicphand, C., Hanrahan, R., Finansijski menadžment, Data status, Beograd, 2009. Ristić, Ž., Duvnjak, V., Grahovac, D., Poslovne finansije versus finansijski menadžment, Univerzitet za poslovne studije, Banjaluka, 2011.	
Vukša, S., Ristić, Ž., Finansijski menadžment i korporativno finansiranje, Etnostil, Beograd, 2011	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Pristupni rad;</i>	
<i>-Pismeni ispit;</i>	
<i>- Usmeni ispit;</i>	
<i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	
Posebne napomene za predmet:	

Pun naziv	PREDUZETNIŠTVO I UPRAVLJANJE INVESTICIJAMA			
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)
	Obavezni	III	8	30+60
Šifra predmeta	EK139	Matičnost:		
Školska godina od koje se program realizuje: 2015/16				
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Treći ciklus studija, Ekonomija i finansije				
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>				
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da student savlada teoriju globalizacije ekonomskog i preduzetničkog okruženja, te da shvati metode upravljanja međunarodnim preduzetničkim poduhvatima, transferom tehnologije, znanja i preduzetničkih vještina. Krajnji cilj je osposobljavanje za inovativan odnosno nadprosječan način razmišljanja i kreiranje novih preduzetničkih poduhvata zasnovanih na znanju.</p> <p>Jedan od ciljeva je da se studenti, na teorijskim i praktičnim znanjima osposobe se za praktičan rad, da mogu da učestvuju u izradi investicionih projekata, upravljanju investicijama, zatim u postupku evaluacije itd. Ovo je važno, stoga što bi studenti bili osposobljeni da uz odgovarajuću praksu rade u oblasti investicione funkcije u bilo kom preduzeću, zatim kao investicioni konsultanti ili savetnici u bilo kojoj konsultantskoj kompaniji ili samostalno, kao i druge poslove vezane za investicije.</p>				
<p>Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: Student je osposobljen da prati megatrendove poslovanja u uslovima globalizacije. Student dobija jasnu predodžbu o sadržaju, značaju i funkcionalnosti obrazovanja iz preduzetništva u cilju povezivanja obrazovanja, privrede i državnih institucija. Student se osposobljava za uključivanje u međunarodne istraživačke projekte, samozapošljavanje i dalje usavršavanje u profesionalnom preduzetničkom konsaltingu.</p> <p>Predmet je koncipiran tako da studenti steknu konkretna znanja iz oblasti investicija u dve sfere investiranja. Jedna se odnosi na investicije zasnovane na kapitalnim ulaganjima, a druga na investiranje na finansijskim tržištima. Obe sfere znanja su neophodne i potrebne jer bilo koji razvojni ciklus počinje investicionim ciklusom. neophodno da studenti ovladaju osnovnim pojmovima investicija i da savladaju znanja koja se odnose na upravljanje investicijama. U ovoj oblasti, praksa ponekad ode dalje od teorije, zato je naglasak na konkretnim sadržajima i metodama izrade investicionih projekata koji se koriste u praksi veoma izražen. Prije svega, proučavanje metodologije izrade i sadržaja investicionih projekata po svjetski priznatim metodama koje se koriste i u našoj praksi kao i proučavanje sadržaja investicionih projekata koji se oslanjaju na propise Bosne i Hercegovine. Posebno je bitno da student savlada ocjenu investicionih projekata, jer u konačnom od toga zavisi i sudbina investicionog projekta.</p>				
<p>Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i></p>				

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, diskusije i analize slučajeva i konsultacije. Samostalna istraživanja i analize iskustava razvijenih zemalja i transnacionalnih kompanija. Posjeta međunarodnim institucijama specijalizovanim za istraživanje: globalizacije poslovanja, međunarodnog preduzetništva i transfer znanja tehnologije i iskustava.	
Sadržaj predmeta po sedmicama:	
1.	<i>Globalizacija ekonomskog i preduzetničkog okruženja i globalizacija poslovanja: nove tehnologije i polovna predviđanja.</i>
2.	<i>Međunarodni transferi: tehnologije, znanja i preduzetničkog iskustva. Megatrendovi u razvoju savremenog preduzetništva: ekonomska globalizacija, tehnologizacija, informatizacija, internacio-nalizacija i ekologizacija u preduzetništvu.</i>
3.	<i>Inovacije i preduzetništvo u teoriji i praksi ekonomskog razvoja. Metode i tehnike smanjenja neizvjesnosti i rizika u preduzetništvu. Izgradnja preduzetničke infrastrukture i preduzetničkog društva</i>
4.	<i>Preduzetnička ekonomija, inovacije i tranziciona paradigma. Obrazovanje za preduzetništvo kao ključni faktor novog ekonomskog razvoja. Specijalni oblici preduzetništva: porodično, žensko, ruralno preduzetništvo itd.</i>
5.	<i>Pravci razvoja preduzetništva u budućnosti. Načela međunarodnog preduzetništva. Preduzetničke strategije i ekonomske promjene u EU. poduhvatima.</i>
6.	<i>Preduzetnički inteligentni i interno preduzetništvo u transnacionalnim kompanijama. Iskustva razvijenih zemalja u pokretanju i upravljanju preduzetničkim; Izazovi preduzetništva u 21 vijeku.</i>
7.	<i>Privredni razvoj i rast - opšti pojmovi; Opšti pojmovi o investicijama.</i>
8.	<i>Upravljanje investicijama.</i>
9.	<i>Metodologija izrade i sadržaj investicionog projekta.</i>
10.	<i>Novčani tokovi investicionog projekta i finansijska ocjena.</i>
11.	<i>Međunarodne metodologije za ocjenu investicionih projekata.</i>
12.	<i>Ulaganja na finansijskim tržištima; Učesnici na finansijskim tržištima; Finansijska tržišta, instrumenti i indeksi.</i>
13.	<i>Tržišta hartija od vrijednosti; Investitori i investicije.</i>
14.	<i>Predmeti investiranja; Politike investiranja</i>
15.	<i>Kolokvijum, Odbrana projektnih radova.</i>
Opterećenje studenata po predmetu:	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,270 Nedjeljno opterećenje: 10,70	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vežbama, položeni kolokvijumi i testovi.	

Literatura:

1. Petković, S. i Berberović, Š. (2013). *Ekonomika i upravljanje malim i srednjim preduzećima*. Principi i politike. Banja Luka: Ekonomski fakultet.
2. Vukmirović, N. (2012). *Preduzetništvo u ekonomskoj teoriji i praksi*. Inovativni sistemi kreiranja i efikasnijeg korišćenja resursa. Banja Luka: Ekonomski fakultet.
3. Slijepčević, Đ. i dr. (2008). *Nova ekonomija u uslovima globalizacije i informatičkog društva*. Banja Luka: Ekonomski fakultet.
4. Vukmirović, N. (2006). *Savremeno preduzetništvo*. Banja Luka: Ekonomski fakultet,
5. Barringer, B.R.; Ireland, R.D. (2006). *Entrepreneurship*. University of Central Florida, A &M
6. Vukadinović, P., Jović, Z. (2012). *Investicije*, Univerzitet Singidunum Beograd,
7. Borodina S., Shvyrkov O., (2010). *Investing in BRIC Countries.*, McGraw-Hill, NY,
8. Malkiel B., Ellis C., (2010). *The Elements of Investing*, John Wiley & Sons, Hoboken, NJ,
9. Cohen R., (2010). *The Wall Street Professional's Survival Guide*, Pearson Education Inc., New Jersey,
10. Djuričin D., Lončar D., (2010). *Menadžment pomoću projekta*, Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu, Beograd,
11. Bodie Z., Kane A., Marcus A., (2009). *Osnovi investicija*, Data Status, Beograd,

Oblici provere znanja i ocenjivanje:

Pristupni rad;

-Pismeni ispit;

- Usmeni ispit;

- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.

Posebna napomena za predmet: nema

Pun naziv	KORPORATIVNO UPRAVLJANJE I KORPORATIVNE FINANSIJE					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	izborni	II	6	30	60	
Šifra predmeta	EK125					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	<i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>					
Uslovljenost drugim predmetima:	<i>Nema uslovljenosti</i>					
Ciljevi izučavanja predmeta:						
<p><i>Opšti cilj izučavanja je širenje teorijskih i praktičnih znanja i vještina u oblasti korporativnog upravljanja i korporativnih finansija sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Efikasna praktična primjena nastavnog gradiva studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja koja omogućava poboljšanje korporativnog upravljanja i uvećava profitabilnost kompanije, omogućava njen brži rast i pruža veće mogućnosti za pribavljanje finansijskih sredstava iz spoljnih izvora. Strateški cilj ovog predmeta jeste teorijsko-metodološka i empirijska verifikacija ekonomske i finansijske globalizacije nacionalnog i međunarodnog finansijskog sistema, kao i fundamentalno širenje mogućnosti upravljanja korporativnim finansijama uz praktičnu implementaciju u cilju efikasnog i efektivnog upravljanja korporativnim finansijama.</i></p>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa:						
<p><i>Kvalifikacije koje označavaju završetak drugog ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike korporativnog upravljanja i upravljanja korporativnim finansijama koja se nadograđuje na dodiplomsko obrazovanje iz predmeta usko vezanih za oblast Korporativne finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz oblasti korporativnog upravljanja i korporativnih finansijauključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studijakoje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studija. Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja usavršavanja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti korporativnog upravljanja i korporativnih finansija. Poslije završetka studija studenti su osposobljeni da samostalno pristupaju naučnoistraživačkom radu i predlažu modele uspješnijeg vođenja finansija na globalnom nivou, kao i modele rješavanja problema koji nastanu u ovoj oblasti.</i></p>						
Metod nastave i savladavanje gradiva:						
<p><i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, pristupne radove, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i></p>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika:						
<i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						

Sadržaj predmeta po sedmicama:	
1	<i>Korporativno finansiranje i upravljanje</i>
2	<i>Početni kapital, inicijalne javne ponude i dokapitalizacija</i>
3	<i>Poslovna logika korporativnog upravljanja</i>
4	<i>Cijena i okvir korporativnog upravljanja</i>
5	<i>Opšta struktura i interni dokumenti društva</i>
6	<i>Implikacije osnovnog kapitala na korporativno upravljanje</i>
7	<i>Postupci nadzora i revizije</i>
8	<i>Vremenska vrijednost novca</i>
9	<i>Analiza projekata</i>
10	<i>Rizik, prinos na ulaganje i budžetiranje kapitala</i>
11	<i>Politika zaduživanja</i>
12	<i>Politika isplata akcionarima</i>
13	<i>Spajanja, preuzimanja i korporativna kontrola</i>
14	<i>Međunarodno upravljanje finansijama</i>
15	<i>Upravljanje rizikom</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ pritupni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Obaveze studenata: <i>prisustvo nastavi, Studijsko istraživački rad, kolokvijum, izrada seminarskih radova, projektni zadatak, esejska pitanja</i>	
Literatura:	
Brili, Majers, Markus, Osnovi korporativnih finansija, Mate, 2010. – peto izdanje	
Mikerević, Korporativne finansije, Ekonomski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, Finrar, 2015.	
Ivanišević, Poslovne finansije, Ekonomski fakultet Beograd, 2012.	
Robert C. Higgins, Analysis for Financial Managment, Mr Grawe-Hill, 2009.	
Vukoja, Katić, Korporativno izvješćivanje, revizija i analiza, Revident, Grude, 2013.	
Dr M. Ćirović, Finansijski menadžment, Naučno društvo Srbije, Beograd, 2009. Mikerević, D., Finansijski menadžment, Eknomski fakultet, Banjaluka, 2009.	
Ristić, Ž., Komazec, S., Globalni finansijski menadžment, Etnostil, Beograd, 2011. Horne, J.,Dicphand, C.,Hanrahan, R., Finansijski menadžment, Data status, Beograd, 2009. Ristić, Ž., Duvnjak, V.,Grahovac, D., Poslovne finansije versus finansijski menadžment, Univerzitet za poslovne studije, Banjaluka, 2011.	
Vukša, S., Ristić, Ž., Finansijski menadžment i korporativno finansiranje, Etnostil, Beograd, 2011	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Pristupni rad;</i>	
<i>-Pismeni ispit;</i>	
<i>- Usmeni ispit;</i>	
<i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	
Posebne napomene za predmet:	

Pun naziv	REVIZIJA U FUNKCIJI FINANSIJSKOG UPRAVLJANJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova		
	izborni	II	6	30	60	
Šifra predmeta	AC657					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/2016					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: Ciljevi izučavanja predmeta su upoznavanje studenata sa ulogom revizije u upravljanju privrednim društvima i značajem revizije finansijskih izvještaja i drugih vrsta revizije za finansijsko upravljanje privrednim društvima. Studenti će se upoznati sa aktelnom pozicijom revizijske profesije i perspektivama njenog razvoja, pravnom i profesionalnom regulativom u reviziji, procesom i metodologijom revizije finansijskih izvještaja i korištenjem izvještaja nezavisnog revizora od strane korisnika finansijskih izvještaja. Strateški cilj izučavanja ovog predmeta jeste teorijsko metodološka i empirijska verifikacija praksi i pristupa u različitim vrstama revizije s fokusom na reviziji finansijskih izvještaja i uticaju revizije na upravljanje privrednim društvima.						
Ishodi učenja: Studenti razumiju značaj revizije finansijske izvještaje, postupke i procedure revizije finansijskih izvještaja i korištenje izvještaja nezavisnog revizora u funkciji finansijskog upravljanja. Studenti razumiju trendove i tendencije u razvoju revizijske profesije u nacionalnoj i međunarodnoj perspektivi. Oposobljeni su da u okviru nastavnog i naučno istraživačkog rada prepoznaju ulogu i značaj kontrole i revizije u upravljanju privrednim društvima.						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje , interaktivna nastava, test metode i metode vježbanja, studije slučaja aktelnih revizijskih problema i izvještaja revizora, seminarski rad i prezentacija, primjena MSR i esejsi						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u reviziju. Mjesto i uloga revizije i revizijske profesije. Pojam, vrste i karakteristike revizije. Potrebe za revizijom, revizijska preduzeća i revizijsko tržište.					
2	Pravna i profesionalna regulativa u reviziji. Sadržaj i struktura međunarodnih standarda revizije, Međunarodne i državne- nacionalne organizacije i njihov uticaj na razvoj revizije.					
3	Osnovni koncepti i postulati revizije. Kodeks profesionalne etike i etička pravila u računovodstvu i reviziji. Nezavisnost revizije i revizora.					
4	Revizija finansijskih izvještaja privrednih društava. Revizija finansijskih izvještaja, kredibilitet finansijskih izvještaja i kvalitet finansijskog izvještavanja. Uticaj revizije na finansijsko upravljanje.					
5	Sistem internih kontrola, organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola. Razumijevanje i procjena sistema internih kontrola. Uticaj internih kontrola na planiranje i provođenje revizije.					

6	Proces revizije finansijskih izvještaja. Planiranje revizije finansijskih izvještaja – poslovni rizik, revizijski rizik, materijalnost u reviziji, relacije materijalnosti i revizijskog rizika. Planiranje revizije – izrada plana revizije i kreiranje revizijskih programa
7	Provođenje revizije – pristupi reviziji, metode i tehnike revizije, uzorkovanje u reviziji, revizijski dokazi i radna dokumentacija revizije Provođenje revizije - primjena dokaznih testova
8	Izvještavanje u reviziji finansijskih izvještaja. Forma, sadržaj i struktura izvještaja nezavisnog revizora. Mišljenje nezavisnog revizora – vrste i karakteristike
9	Kontrola kvaliteta u reviziji finansijskih izvještaja u funkciji profesionalnosti, nezavisnosti, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog procesa revizije.
10	Interna revizija i korporativno upravljanje. Organizacija, funkcionisanje i upravljanje internom revizijom. Interna revizija i relacije sa organima upravljanja, odborom za reviziju i upravom.
11	Uloga i funkcija odbora za reviziju u korporativnom upravljanju. Koordinacija i komunikacija između eksterne i interne revizije.
12	Revizija javnog sektora u funkciji uspostavljanja povoljnog privrednog ambijenta. Revizija javnog sektora i upravljanje javnim sredstvima i javnim resursima.
13	Revizija javnih preduzeća i javnih ustanova. Uloga državnih revizijskih institucija i uloga privrednih društava za reviziju. Stanje i perspektive revizije javnih preduzeća i javnih ustanova.
14	Specifične revizije i njihova uloga i perspektiva (revizija privatno javnog partnerstva, revizija javnih nabavki, revizija privatizacije, revizija javnog duga, ekološka revizija.....)
15	Globalna pozicija revizije i revizijske profesije. Revizija u međunarodnoj perspektivi. Trendovi i tendencije u razvoju revizije

Opterećenje studenata po predmetu:

Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, kolokvijumi, seminarski rad.

Literatura:

Međunarodni standardi revizije, Međunarodna federacija računovođa - IFAC, 2010
ISSAI standardi revizije, Međunarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI, 2013
Međunarodni standardi profesionalne prakse interne revizije, Institut interne revizije – IIA, 2009
R.Hayes, A.Schilder, R.Dassen, P.Wallage Principi revizije – međunarodna perspektiva, SRRRS, Banja Luka, 2002
Tušek B., Lajoš Ž. Revizija“ drugo dopunjeno i izmjenjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i revizora, Zagreb, 2007

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Pristupni rad;
-Pismeni ispit;
- Usmeni ispit;
- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv		UPRAVLJANJE MARKETINGOM				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	izborni	II	7	30	15	
Šifra predmeta	MK809					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/2016			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>nema uslovljenosti</i>						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Cilj izučavanja predmeta upravljanje marketingo, uvažavajući nivo studija, se ogleda u upoznavanju studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti upravljanja marketingom, sa inputima najsavremenijih teorijskih koncepata i aplikativnih znanja. Vladanje suštinom upravljanja marketingom kao filozofije i praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja. Cilj jeste da studenti sve to sagledaju sa stanovišta biznisa, finansijskih institucija, ali i neprofitnog sektora, kako bi im se otvorili vidici o mogućnostima primjene marketinga sa ciljem da doprinese uspješnosti kompanije ili institucije. Osnovni cilj jeste da studenti budu osposobljeni da upravljaju funkcijom marketinga u preduzeću, te da vrše najsloženija istraživanja iz ove oblasti kako bi doprinijeli i naučnoj misli iz oblasti marketinga.</i></p>						
<p>Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: <i>Uzimajući u obzir pretpostavku da studenti trećeg ciklusa posjeduju bazčna znanja iz oblasti marketinga, radom na ovom predmetu će savladati znanja i vještine menadžera marketing funkcije u preduzeću ali i u neprofitnom sektoru, čiji marketing postaje sve značajniji u 21. vijeku.</i></p> <p><i>Težište je na analizi, planiranju, organizovanju i kontroli svih marketinških aktivnosti i saradnji sa ostalim funkcijama u savremenom preduzeću i neprofitnom sektoru. Pored toga, težište se stavlja na činjenicu da će studenti steći kompetencije koje će biti primjenjive u praksi i tako doprinijeti razvoju marketing koncepta u našoj privredi i javnim institucijama, ali i biti podstaknuti na analitičko razmišljanje i savladavanje najsavremenijih teorija marketinga. Takođe, uvažavajući činjenicu da znanja iz marketinga postaju sve značajnija u teoriji i praksi danas, studenti će usvojiti aktuelene i značajne koncepte marketinga koji mogu pomoći poziciji privredne na inotrižištima.</i></p>						
<p>Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i></p> <p><i>Pored toga, svi studenti će imati obavezu da u nekom od lokalnih preduzeća ili institucija putem upitnika ili intrvjua provjere da li se marketinške aktivnost odvijaju i na koji način. O tome će biti obavezni da napišu izvještaj i predaju ga nastavniku.</i></p>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika:						
<i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Koncept marketinga za 21. vijek</i>					
2	<i>Razvijanje marketing strategija i planova; Prikupljanje informacija i skeniranje okruženja Sprovođenje marketing istraživanja i predviđanje tražnje</i>					

3	<i>Analiziranje tržišta finalnih potrošača; Stvaranje vrijednosti za kupca, satisfakcije i lojalnosti; Identifikacija tržišnih segmenata i targetiranje; B2B marketing i Analiziranje poslovnih tržišta</i>
4	<i>Kreiranje vrijednosti brenda i .Oblikovanje pozicioniranja brenda</i>
5	<i>Odnos s konkurencijom i konkurentske stategije</i>
6	<i>Određivanje strategije proizvoda; Uvođenje novih tržišnih ponuda; Dizajniranje i upravljanje uslugama</i>
7	<i>Razvoj strategija i programa cijena</i>
8	<i>Dizajniranje kanala i mreža vrijednosti i upravljanje njima; Upravljanje maloprodajom, veleprodajom i logistikom – Isporučivanje vrijednosti</i>
9	<i>Oblikovanje i upravljanje integrisanim marketing komunikacijama (Upravljanje ličnim komunikacijama: direktni marketing i lična prodaja; Upravljanje masovnim komunikacijama; propagandom, unapređenjem prodaje, događajima i odnosima s javnošću) – Komuniciranje vrijednosti</i>
10	<i>Koncepti, metode, karakteristike i ciljevi odnosa s javnošću</i>
11	<i>Kreiranje uspješnog dugoročnog rasta – Uspostavljanje holističke organizacije marketinga</i>
12	<i>Ulazak na globalna tržišta</i>
13	<i>Specifičnosti i mogućnosti primjene marketinga i upravljanja marketingom u finansijskim institucijama</i>
14	<i>Specifičnosti i mogućnosti primjene marketinga i upravljanja marketingom u javnom sektoru</i>
15	<i>Specifičnosti i mogućnosti primjene marketinga i upravljanja marketingom u neprofitnom sektoru</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+1	
Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, istraživanje i analiza primjene marketinga u odabranom preduzeću, case study, esej, kolokvij i seminarski rad	
Literatura:	
1..Kotler,P., „Marketing Menadžment: Analysis, Planning and Control“, Englewood Clifs, N.J. Prentica Hall, New York, 2014.	
2. Armstrong, G., Kotler,P., „Marketing – An Introdustion“, Prentica Hall, New Yersy, 2014.	
3. Kotler,P., „Marketing. 3.0: From Products to Customers to the Human Spirit“, Wiley, New York, 2010.	
4. Kotler,P., Keller, K. L.,: „Marketing Menadžment“, dvanaesto izdanje, Data Status, Beograd, 2006.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Pristupni rad;</i>	
<i>-Pismeni ispit;</i>	
<i>- Usmeni ispit;</i>	
<i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	POSLOVNA FORENZIKA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	izborni	II	6	30	60	
Šifra predmeta	AC656					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Opšti cilj izučavanja je širenje teorijskih i praktičnih znanja i vještina u poslovnoj forenzici sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Efikasna praktična primjena nastavnog gradiva studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja koja omogućava poboljšanje suprotstavljanja prevarama i povrata povjerenja u finansijske izvještaje. Strateški cilj ovog predmeta jeste teorijsko-metodološka i empirijska verifikacija ispitivanja i interpretacija dokaza i činjenica i nuđenje ekspertskog mišljenja u oblasti globalnih kretanja, finansijskih kriza i trendova u korporativnom upravljanju.</i></p>						
<p>Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak trećeg ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike računovodstva i revizije koja se nadograđuje na drugi ciklus obrazovanja iz predmeta usko vezanih za oblast računovodstva i revizije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz računovodstva i revizije. Uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studijakoje se nominuje kao oblast računovodstva i revizije. Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja usavršavanja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim činjenicama i okolnostima koje za posljedicu mogu imati ili već imaju sudski postupak. Forenzička revizija i forenzičko računovodstvo je još mlada grana ekonomije, koja se može još dosta nadograditi. Forenzička revizija i forenzičko računovodstvo pomijerju sve više granice u ekonomskoj nauci, i da je njen značaj jako veliki, kao i da njeno vrijeme tek dolazi. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblastiračunovodstva i revizije.. Poslije završetka studija studenti su osposobljeni da samostalno pristupaju naučno-istraživačkom radu i predlažu modele uspješnijeg vođenja finansija na globalnom nivou, kao i modele rješavanja problema koji nastanu u ovoj oblasti.</i></p>						
<p>Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, pristupne radove, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i></p>						
<p>Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i></p>						

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	<i>Uvod u forenzičko računovodstvo</i>
2	<i>Kreativno računovodstvo bilansa</i>
3	<i>Forenzika tokova gotovine</i>
4	<i>Forenzika poreza</i>
5	<i>Forenzika finansijskih instrumenata</i>
6	<i>Forenzičko računovodstvo u IT okruženju</i>
7	<i>Sudska vještačenja i stečajevi</i>
8	<i>Forenzička revizija</i>
9	<i>Forenzičko računovodstvo složenih transakcija</i>
10	<i>Forenzika procjene vrijednosti preduzeća</i>
11	<i>Korporativna bezbjednost</i>
12	<i>"Pranje" novca i mjere za sprječavanje i otkrivanje</i>
13	<i>Forenzika javnih nabavki</i>
14	<i>Forenzika u oblasti javno-privatnog partnerstva</i>
15	<i>Izveštaji forenzičkog računovođe i forenzičkog revizora</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ pritupni rad</i>

Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova

Obaveze studenata: prisustvo nastavi, Studijsko istraživački rad, kolokvijum, izrada seminarskih radova, projektni zadatak, esejska pitanja

Literatura:

1. Mikerević, Kondić, Škarić Jovanović, Forenzika poslovanja, Finrar doo, Banja Luka, 2013.
2. Božić, Kondić, Revizija finansijskih izvještaja – vodič kroz praktičnu reviziju, Ekonomski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, Finrar d.o.o. Banja Luka, 2012.
3. Međunarodni standardi i saopštenje revizije, kontrole kvaliteta, pregleda, ostalih uveravanja i srodnih usluga, Savez računovođa i revizora Srbije sa Savezom računovođa i revizora Republike Srpske i Institutom sertifikovanih računovođa Crne Gore, Beograd, 2011.
4. Zabihollah Rezaee, Richard Riley, Financial statement fraud – Prevention and detection, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2010.
5. Singleton, T.W., Singleton, A. J., Bologna, J., Lindquist, R., Fraud Auditing and Forensic Accounting, prevod: Revizija kriminalnih radnji i forenzičko računovodstvo, Savez računovođa i revizora Srbije, Beograd, 2010.
6. Petković, Tehnike sačinjavanja lažnih finansijskih izvještaja, Računovodstvo i revizija, Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore, 2011.
7. Čeko, Evropski put BIH u funkciji razvoja, Zbornik radova, Revicon d.o.o., Sarajevo, 2010.

8. Petković, Forenzička revizija – Kriminalne radnje u finansijskim izvještajima, Proleter a.d., Novi Sad, 2010.
9. Institute of forensic Auditors – IFA (prema: dr Aleksandar Petković, Šta je zaista forenzičko računovodstvo? Finansijsko izvještavanje u funkciji unapređenja poslovnog ambijenta u Crnoj Gori, Zbornik radova, VI kongres računovođa i revizora Crne Gore, 2011.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Pristupni rad;

-Pismeni ispit;

- Usmeni ispit;

- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.

Posebne napomene za predmet:

Pun naziv	MOBILNO POSLOVANJE I INTELIGENTNO PRIVREĐIVANJE			
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)
	Izborni	II	7	30+60
Šifra predmeta	IT294		Matičnost:	
Školska godina od koje se program realizuje: 2015/16				
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Treći ciklus studija, Ekonomija i finansije				
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>				
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj prvog dijela predmeta je da se studenti upoznaju sa mobilnim tehnologijama u elektronskom poslovanju. Studenti se osposobljavaju za samostalno projektovanje i implementaciju mobilnih aplikacija.</p> <p>Cilj drugog dijela predmeta je sticanje osnovog znanja o inteligentnom privređivanju i efektivnom menadžmentu, činiocima i podlogama za razvoj inteligentnih sistema privređivanja, kao i primena znanja, veština i iskustva na problemima unapređenja procesa rada i rešavanju problema u procesima donošenja odluka na osnovu strukturiranih i nestruktuiranih podataka iz svih djelova poslovnog sistema i uslužnog sektora.</p>				
<p>Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa:</p> <p>Studenti će biti osposobljeni da potpuno razumiju značaj i ulogu znanja, iskustva, vještina i mobilnih aplikacija u procesima donošenja odluka na svim nivoima poslovnog sistema, uslužnog i bankarskog sektora uz primjenu novih tehnologija, da primjene postupake inteligentnog privređivanja u rješavanju praktičnih problema, poboljšaju sposobnost prihvatanja novih znanja i mogućnosti primjene istih sa ciljem prilagođavanja novim promjenama u okolini i preduzeću.</p>				
<p>Ime i prezime nastavnika i saradnika:</p> <p><i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i></p>				
<p>Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja sa primjerima svjetskih dostignuća u razvoju mobilnog poslovanja i inteligentnog privređivanja. Laboratorijske vježbe u kojima se analiziraju primjeri mobilnog poslovanja i inteligentnog privređivanja, izrada praktičnih primjera i projektnih zadataka vezanih za rješavanje problema iz prakse.</p>				
Sadržaj predmeta po sedmicama:				
16.	<i>Uvod. Tehnike bežičnog prenosa. Mobilne i bežične mreže.</i>			
17.	<i>Projektovanje bežičnih mreža. Mobilni operativni sistemi.</i>			
18.	<i>Razvojne platforme i okruženja. Metodologija razvoja softvera. Veb servisi u mobilnom okruženju.</i>			
19.	<i>GPS tehnologije i mrežni servisi za određivanje lokacije. Tehnologije mobilne identifikacije.</i>			
20.	<i>2D barkod. RFID. NFC tehnologije. Personal Area Network. Modeli mobilnih aplikacija. WAP aplikacije.</i>			

21.	<i>Bežične senzorske mreže. Sveprisutno računarstvo, Context-Aware Systems. Uloga mobilnih aplikacija u procesnom odlučivanju.</i>
22.	<i>Bezbednost mobilnih i bežičnih mreža. Servisi mobilnog poslovanja.</i>
23.	<i>Projektovanje aplikacija mobilnog poslovanja.</i>
24.	<i>Pojam inteligentno privređivanje.</i>
25.	<i>Privređivanje – osnovna tehnologija društva. Osnovne pokretačke poluge u razvoju procesa inteligentnog privređivanja.</i>
26.	<i>Složenost, fleksibilnost i upravljanje procesima privređivanja. Osnovni prilazi u razvoju procesa privređivanja.</i>
27.	<i>Savremeni prilazi u razvoju procesa privređivanja.</i>
28.	<i>Osnovni činioci efektivnog razvoja procesa inteligentnog privređivanja. Menadžment za procese inteligentnog privređivanja.</i>
29.	<i>Alati poslovne inteligencija i primena u ostvarenju inteligentnog privređivanja.</i>
30.	<i>Pogled u budućnost. Kolokvijum.</i>

Opterećenje studenata po predmetu:

<p><i>Nedjeljno: 240</i> <i>Kreditni koeficijent</i></p> <p><i>0,270 15 = 90</i></p> <p><i>Nedjeljno opterećenje:</i> <i>10,70 Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 133 sata</i></p>	<p><i>U semestru:</i> <i>sati</i></p> <p><i>Ukupno opterećenje za predmet:</i> <i>Aktivna nastav 6 x</i> <i>sati predavanja i vježbi</i></p> <p><i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i></p>
--	--

Obaveze studenata: *Prisustvo predavanjima i vježbama, položeni kolokvijumi i testovi.*

Literatura:

- Despotović-Zrakić M., Milutinović V., Belić A. (Eds), 2014. High performance and cloud computing in scientific research and education, monografija, IGI Global,
- M.Minelli, M.Chambers,A.Dhiraj, 2013. Big Data, Big Analytics: Emerging Business Intelligence and Analytic Trends for Today's Businesses, Wiley,
- Professional Android Sensor Programming, Greg Milette, Adam Stroud, John Wiley & Sons, Inc., 2012.
- R. Meier, 2012. Professional Android 4 Application Development,
- HC.Chen, RHL.Chiang, VC.Storey, 2012. Business Intelligence and Analytics: From Big Data to Big Impact, MIS Quarterly, Vol.36, No.4,
- C.J.Mitchel, 2009. „Security for Mobility“, IET Telecommunications Series, second edition ,
- Materijali u e-formi, sa sajta www.elab.rs
- Zelenović, D., 2011. Inteligentno privređivanje. Univerzitet u Novom Sadu-Fakultet tehničkih nauka.
- Rodenberg, Joseph, 2010. Intelligence Concepts, Rodenberg&Tillman, Netherlands
- Prahalad, C. H., Krishnan, M. S., 2008. The New age of Innovation, McGraw-Hill, New York
- Turban, Efraim, Sharda, Ramesh, Aronson, Jay E., 2008. Business Intelligence - A Managerial Approach, Pearson, Prentice Hall, Englewood
- Andretsch, David B., 2007. The Entrepreneurial Society, Oxford University Press, New York

13. Rodenberg, R.M, 2007. Competitive Intelligence. Eburon
14. Leibowitz, J., 2006. Strategic Intelligence. Taylor & Francis
15. Thanuhuber, M.J., 2005. The Intelligent Enterprise. Phisica-Verlag Heidelberg

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Pristupni rad;

-Pismeni ispit;

- Usmeni ispit;

- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.

Posebna napomena za predmet: *nema*

Pun naziv	SAVREMENE PREDUZETNIČKE FINANSIJE					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
				30	30	
Šifra predmeta	AC659					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Obučavanje studenata vještini donošenja odluka u oblasti investiranja, finansiranja i upravljanja gotovinom. Upoznavanje studenata sa bitnim pojmovima i saznanjima iz poslovnih finansija: načelima finansiranja i bilansiranja, ulaganja sredstava i upravljanja izvorima sredstava. Obuka studenata prakticnoj primeni stečenih znanja u pogledu finansijske analize, upravljanja neto obrtnim fondovima i donošenjem finansijskih odluka. Sticanje saznanja iz poslovnih finansija koja su važna za menadžment u globalnom okruženju.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: <i>Studenti svoje stečeno znanje i razumjevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivou rada i struci, i stiču sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim finansijskim pitanjima. Sticanjem znanja izučavajući predmet Poslovne i preduzetničke finansije studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u preduzeću kao pravno privrednom subjektu.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika:						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje,, razgovor i diskusija, demonstracija, metode utvrđivanja znanja putem vježbi, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit i test metoda.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Pojam i značaj poslovnih finansija</i>					
2	<i>Pojam i značaj preduzetništva</i>					
3	<i>Različiti modeli upravljanja preduzećima</i>					
4	<i>Uloga finansijskog menadžera</i>					
5	<i>Teorije strukture kapitala</i>					
6	<i>Finansiranje preduzeća</i>					
7	<i>Posebni oblici finansiranja preduzeća</i>					
8	<i>Značaj racio brojeva za uspješno vođenje finansija</i>					
9	<i>Analiza racio brojeva</i>					
10	<i>Finansijsko planiranje</i>					
11	<i>Finansijsko upravljanje</i>					
12	<i>Finansijsko restrukturiranje</i>					
13	<i>Upravljanje preduzećima u krizi</i>					
14	<i>Proaktivne tehnike stvaranja vrijednosti u preduzeću</i>					
15	<i>Investiciona politika preduzeća</i>					
	<i>Seminarski rad</i>					
	<i>Kolokvijum</i>					
	<i>Test</i>					

Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova

<i>Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233</i>	<i>U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:210 sati Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi</i>
<i>Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata</i>	<i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati</i>

Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski

Literatura : 1. Prof. dr Ž. Ristić, dr V. Duvnjak, dr D. Grahovac: „Poslovne finansije versus finansijski menadžment” Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011.
2. James C. Van Horne, Cecil R. Daphtand, J. Robert Hanrahan: „, Finansijski menadžment”, Data status, Beograd 2007.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Pristupni rad;

-Pismeni ispit;

- Usmeni ispit;

- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv	FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE I ANALIZA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	izborni	II	6	30	60	
Šifra predmeta	AC658					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj ovog predmeta je da studentima pruže osnovne informacije ulozi i značaju finansijske analize u finansijskom upravljanju preduzećem, analizi imovinskog, finansijskog i prinosnog položaja preduzeća, analizi tokva gotovine i analizi uspješnosti, kao i korištenju rezultata finansijske analize u upravljanju preduzećem. Cilj je da se studenti osposobe da teorijska saznanja primjenjuju u praktičnoj analizi finansijskih izvještaja i da stečena saznanja koriste u naučno istraživačkom radu.						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: Studenti su razumjeli značaj finansijske analize u upravljanju preduzećem, studenti su osposobljeni da metodologiju analize finansijskih izvještaja primjenjuju u analizi imovinskog, finansijskog i prinosnog položaja preduzeća i cash flow anlizi i da rezultate finansijske analize koriste u finansijskom upravljanju prilikom donošenja poslovnih i finansijskih odluka. Studenti su osposobljeni da stečena saznanja inkorporiraju u naučno istraživački rad iz korporativnog upravljanja, korporativnih finansija i finansijskog izvještavanja.						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Forma, sadržaj i struktura finansijskih izvještaja. Osnovne karakteristike finansijskih izvještaja. Regulativa u računovodstvu i finansijskom izvještavanju					
2	Međunarodni računovodstveni stadardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja osnova za računovodstvo i finansijsko izvještavanje. Računovodstvene politike i finansijsko izvještavanje					
3	Finansijski izvještaji kao predmet finansijske analize. Korisnici finansijskih izvještaja. Poslovno i finansijsko odlučivanje na osnovu informacija iz finansijskih izvještaja					
4	Pojam, cilj i predmet finansijske analize. Vrste finansijske analize. Analiza finansijskih izvještaja kao dio finansijske analize.					
5	Metode analize finansijskih izvještaja. Instrumenti analize finansijskih izvještaja.					

6	Vertikalna, horizontalna i racio analiza
7	Analiza finansijskog položaja preduzeća, analiza finansijske stabilnosti, analiza putem neto obrtnog fonda, analiza likvidnosti, analiza solventnosti, analiza zaduženosti
8	Analiza finansijskih izvještaja putem pokazatelja zarade i pokazatelja profitabilnosti
9	Analiza finansijskih izvještaja pitem pokazatelja investiranja
10	Analiza prihoda, rashoda i finansijskog rezultata putem donje tačke rentabiliteta, stope pokrića i stope ostvarivanja neutralnog finansijskog rezultata
11	Analiza izvještaja o tokovima gotovine
12	Složeni modeli i sintetički pokazatelji koji se koriste finansijske izvještaje kao informaciono dokumentacionu osnovu (Du Pontov model, Altmanov Z-scor model, Kralicekov DF model)
13	Pokazatelji nove vrijednosti (dodatna vrijednost, ekonomski dodatna vrijednost, tržišna dodatna vrijednost i drugi pokaztelji)
14	Analiza poslovne uspješnosti preduzeća osloncem na informacije iz finansijskih izvještaja.
15	Korištenje rezultata analize finansijskih izvještaja u procesu upravljanja preduzećem. Korišćenje informacija iz analize finansijskih izvještaja za potrebe revizije finansijskih izvještaja.Uloga finansijskog menadžmenta – finansijskog menadžera u upravljanju preduzećem.
	Seminarski rad
	Kolokvijum
	Test
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2	
Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, studijsko istraživački rad, kolokvij, seminarski rad, esejska pitanja, projektni zadatak.	
Literatura: Žager K., Žager L., Sever S. i Mamić Sečar I. , <i>Analiza finansijskih izvještaja</i> , Masmmedia, Zagreb, 2008 Belak V., <i>Analiza poslovne uspješnosti</i> , RRIF Zagreb, 2014 Vukša, S., Milojević, I., Babić, Z., <i>Računovodstvo</i> , Univerzitet za poslovne studije, Banjaluka, 2011. <i>Međunarodni računovodstveni standardi</i> , Međunarodna federacija računovođa –IFAC, 2010 <i>Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja</i> , Međunarodna federacija računovođa,	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Pristupni rad; -Pismeni ispit; - Usmeni ispit; - Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	KVALITET I UPRAVLJANJE POSLOVNIM PROCESIMA			
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)
	Izborni	III	7	30+60
Šifra predmeta	MT346	Matičnost:		
Školska godina od koje se program realizuje: 2015/16				
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Treći ciklus studija, Ekonomija i finansije				
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>				
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da student ovlada teorijom kvaliteta i teorijom konkurentnosti, te da shvati da je kvalitet konkurentna prednost za razvoj privrede i društva. Sticanje znanja za razumijevanje važnosti poslovnih procesa i njihovo uspješno upravljanje. Upoznavanje i analiziranje teorijskih i aplikativnih problema procesnog pristupa poslovanju u savremenim organizacijama. Osposobljavanje za identifikaciju, klasifikaciju i uređenje procesa u poslovnim sistemima, bez obzira na djelatnost, preispitivanje i/ili reinženjering procesa, stvaranje osnova za organizovanje procesa, modelovanje procesa, upravljanje procesima, vođenje troškova preko procesa, informatičko projektovanje, primjenu standarda iz domena kvaliteta, ekologije itd.				
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Student treba da razumije osnovne elemente teorije kvaliteta i konkurentnosti. On dobija jasnu predstavu o sistemu kvaliteta i sposobnosti preduzeća i zemlje da u slobodnim i ravnopravnim tržišnim uslovima proizvodi kvalitetnu robu i usluge koje prolaze test međunarodnog tržišta uz istovremeno povećanje profita preduzeća, te zadržavanje i povećanje realnog dohotka stanovništva. Student je osposobljen da definiše poslovnu strategiju preduzeća zasnovanu na kvalitetu kao konkurentskoj prednosti. Student treba da poznavanje i razumevanje poslovnih procesa. Sposobnost primjene teorijskih znanja u menadžerskom radu, razvijanje sposobnosti da se definiše, analizira i stalno poboljšava poslovni proces.				
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>				
Metod nastave i savladavanje gradiva:				
Sadržaj predmeta po sedmicama:				
1.	<i>Teorija kvaliteta: Istorijski razvoj kvaliteta i njegovi koncepti; Karakteristike kvaliteta; Ocjenjivanje kvaliteta; Definiranje kvaliteta; Kvalitet koncepcije. Kvalitet konstrukcije. Kvalitet izrade. Kvalitet s gledišta tržišta. Kvalitet sa gledišta društva.</i>			
2.	<i>Postupci za ispitivanje kvaliteta. Ocjenjivanje kvaliteta. Model ekonomskog kvaliteta. Troškovi kvaliteta. Teorija konkurentnosti: Koncepti i definicije konkurentnosti; Ciljevi konkurentnosti; Mikroekonomski i makroekonomski aspekt konkurentnosti;</i>			

3.	<i>Pokazatelji konkurentnosti: Mikroekonomski i makroekonomski pokazatelji; Problemi u mjerenju konkurentnosti. Kvalitet i makroekonomski aspekti konkurentnosti: Sistemi upravljanja kvalitetom u međunarodnom poslovanju; Usaglašavanje kvaliteta sa standardima Evropske unije; Makroekonomski aspekti kvaliteta mjereni stepenom "certifikovanosti";</i>
4.	<i>Kvalitet i proces industrijalizacije. Kvalitet i mikroekonomski aspekti konkurentnosti: Kvalitet i tržišne strukture; Kvalitet i teorije preduzeća; Upravljanje kvalitetom i poslovnim procesima; TQM i poslovna izvrsnost. Matematičko – statističke metode.</i>
5.	<i>Pristup procesno orijentisanim preduzećima u eri ekonomije znanja.</i>
6.	<i>Metodologije kontinuiranog unapređenja kvaliteta performansi poslovnih procesa.</i>
7.	<i>Vrste procesa. Procesi i organizaciona struktura. Procesni pristup poslovanju. Kriterijumi i načini određivanja prioriternih, kritičnih i ključnih procesa. Pojam i definisanje poslovnog procesa.</i>
8.	<i>Životni ciklus procesa. Procesno orjentisana organizacija-procesne organizacije. Koncept, razvoj i važnost procesne orijentacije.</i>
9.	<i>Upravljanje poslovnim procesima. Koncept upravljanja poslovnim procesima. Pojam sistema. Sistemski poslovni proces. Produktivnost i efikasnost organizacije.</i>
10.	<i>Upravljanje poslovnim procesima, iskustva i trendovi. Analiza i modelovanje poslovnih procesa. Informaciona podrška upravljanju poslovnim procesima - BPMS.</i>
11.	<i>Modeli i metode upravljanja poslovnim procesima. Alati za upravljanje poslovnim procesima.</i>
12.	<i>Poslovni procesi i upravljanje kvalitetom: menadžment totalnog kvaliteta (TQM); standardizovan sistem upravljanja kvalitetom (ISO). Strateški menadžment poslovnih procesa.</i>
13.	<i>Implementacija organizacione strategije: odnos strategija poslovnih procesa i strategije organizacije</i>
14.	<i>Poslovni procesi i ljudski resursi u složenim poslovnim sistemima. Uloga menadžera u procesnoj organizaciji.</i>
15.	<i>Reinženjering poslovnih procesa, Kolokvijum,</i>

Opterećenje studenata po predmetu:

<p>Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,270 Nedjeljno opterećenje: 10,70</p>	<p>U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastav 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata</p>
<p>Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vežbama, položeni kolokvijumi i testovi.</p>	

Literatura:

1. Urošević, S., Nikolić, R., (2012). *Proizvodno-poslovni sistemi*, Don Vas, Beograd,
2. Šušić, I., (2010). *Upravljanje kvalitetom*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije u Banjoj Luci;
3. Todorović, Z. (2009). *Upravljanje kvalitetom*. Banja Luka: Ekonomski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci;
4. Bosilj, V. – Vukšić, Hernaus, T., Kovačić, A., (2008). *Upravljanje poslovnim procesima: organizacijski i informacijski pristup*, Školska knjiga, Zagreb,
5. Harmon, P., (2007). *Business Process Change, A Guide for Business Managers and BPM and Six Sigma Professionals*, Morgan-Kaufmann, Burlington,
6. Mathias Weske, (2007). *Business Process Management: Concepts, Languages, Architecture*, Springer-Verlag,
7. Jeston, J., Nelis, J., (2008). *Business Process Management, Practical Guidelines to Successful Implementation*, Butterworth-Heinemann, London,

8. Becker, J., Kugeler, M., Rosemann, M., (2003). *Process Management: A Guide for the Design of Business Processes*, Springer, Berlin,
9. Burlton, R., (2001). *Business Process Management: Profiting From Process*, Sams, Indianapolis,

Oblici provere znanja i ocenjivanje:

Pristupni rad;

-Pismeni ispit;

- Usmeni ispit;

- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.

Posebna napomena za predmet: nema

Pun naziv	BANKARSTVO					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	izborni	II	7	30	60	
Šifra predmeta	EK128					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti bankarstva, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera bankarstva sa stanovišta ciljeva i zadataka poslovnih subjekata i finansijskih institucija, kao i za uspješno planiranje i kontrolu finansijskih tokova na globalnom finansijskom tržištu. Strateški cilj ovog predmeta jeste upoznavanje sa načinom funkcionisanja u oblasti bankarstva.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak drugog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike bankarstva, koja se nadograđaju na opšte fakultetsko obrazovanje iz oblasti finansija, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studijakoje se nominuje kao oblast bankarstva. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti globalnih finansija i bankarstva. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija trećeg ciklusa Bankarske ekonomije.</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Bankarski sistem – struktura, mehanizmi i funkcionisanje</i>					
2	<i>Bankarski, finansijski, kreditni potencijal i upravljanje bankarskim institucijama</i>					
3	<i>Tržište novca, kapitala i bankarska politika</i>					
4	<i>Ocjena boniteta banaka, rejting banaka i upravljanje marketingom u poslovnoj politici banaka</i>					

5	<i>Upravljanje finansijskim potencijalom banaka-depozitni i kreditni potencijal</i>
6	<i>Emisioni mehanizam i likvidnost banaka</i>
7	<i>Vlasnička upravljačka struktura u bankama</i>
8	<i>Centralna banka</i>
9	<i>Finansijski menadžment i struktura kapitala poslovnog bankarstva</i>
10	<i>Instrumenti platnog prometa</i>
11	<i>Elektronski platni promet i elektronska plaćanja</i>
12	<i>Transmisioni mehanizam monetarnih procesa u bankarstvu</i>
13	<i>Upravljanje monetarnom makroekonomijom i evropskim bankarstvom</i>
14	<i>Optimalna strategija efikasne monetarne politike i upravljanje instrumentima monetarne regulacije u bankarstvu</i>
15	<i>Deficitarno finansiranje i mogućnosti bankarske politike</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ priručni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2	
Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, studijsko istraživački rad, kolokvij, seminarski rad, esejska pitanja, projektni zadatak.	
Literatura:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Miškin, F., Monetarna ekonomija, bankarstvo i finansijska tržišta, Mate, Zagreb, 2011. 2. Ristić, Ž., Komazec, S., Monetarna ekonomija i bankarski menadžment, Etnostil, Beograd, 2011. 3. Ristić, Ž., Komazec, S., Međunarodno bankarstvo i institucionalni investitori, Etnostil, Beograd, 2011. 4. Rose, S.P., Hudgins, C.S., Bankarski menadžment i finansijske usluge, Datastatus, Beograd, 2005. 5. Dr B. Krstić, Bankarski menadžment, Ekonomski fakultet, Niš, 2011. 6. Miškin, F. Economics of Money, Banking and Financial Marketism, Prentice Hall, New Jersey, 2015. 	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Pristupni rad;</i> <i>-Pismeni ispit;</i> <i>- Usmeni ispit;</i> <i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	KONTROLING I UPRAVLJANJE TROŠKOVIMA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova		
	izborni	II	6	30	60	
Šifra predmeta	AC655					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	<i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>					
Uslovljenost drugim predmetima:	<i>Nema uslovljenosti</i>					
Ciljevi izučavanja predmeta:						
<i>Opšti cilj izučavanja je širenje teorijskih i praktičnih znanja i vještina u oblasti kontrolinga i upravljanja troškovima sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Efikasna praktična primjena nastavnog gradiva studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja koja omogućava poboljšanje korporativnog upravljanja i uvećava profitabilnost kompanije. Strateški cilj ovog predmeta jeste teorijsko-metodološka i empirijska verifikacija ekonomske i finansijske globalizacije i mogućnosti upravljanja korporativnim finansijama uz praktičnu implementaciju u cilju efikasnog i efektivnog upravljanja korporativnim finansijama.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa:						
<i>Kvalifikacije koje označavaju završetak drugog ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike kontrolinga i upravljanja troškovima a koja se nadograđuje na dodiplomsko obrazovanje iz predmeta usko vezanih za oblast Korporativne finansije i Upravljačko računovodstvo, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz oblasti Korporativne finansije i Upravljačko računovodstvo. Za izučavanjem kontrolinga postoji veliki interes u praksi, s obzirom da on sadržajno objedinjuje sve funkcije upravljanja tj. planiranje, kontrolu, analizu, informisanje, upravljanje ljudskim potencijalima, organizaciju, pri čemu se polazi od misije poduzeća i njegove vizije razvoja. Kontroling je stručna i savjetodavna pomoć menadžmentu u prevladavanju poslovnih rizika i ostvarivanju temeljnog cilja svakog poduzeća-opstanka i razvoja. Naglasak je na ciljno orijentisanom planiranju i upravljanju preduzećem gdje je integracija planiranja, kontrole, analize i upravljanja neizbježna za ostvarenje uspjeha.</i>						
<i>Koristeći se analitičkim metodama i instrumentima, kontroleri kao interni ekonomski stručnjaci i savjetnici usmjeravaju poslovanje poduzeća ka ostvarivanju postavljenih strateških i operativnih ciljeva. U posljednje vrijeme preduzeća u BiH (Violeta, Fis, Orion, Podravka, Kolektor, i mnogi drugi) uvela su kontroling s ciljem upravljanja poslovnim rezultatom i ostvarivanjem veće uspješnosti, te s tog osnova postoji potreba za stjecanjem znanja u tom području.</i>						
<i>Uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studijakoje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studija. Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja usavršavanja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti kontrolinga i</i>						

upravljanja troškovima. Poslije završetka studija studenti su osposobljeni da samostalno pristupaju naučno-istraživačkom radu i predlažu modele uspješnijeg vođenja finansija na

globalnom nivou, kao i modele rješavanja problema koji nastanu u ovoj oblasti.

Metod nastave i savladavanje gradiva:

Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, pristupne radove, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Istorijski razvoj i potreba za kontrolingom
2	Kontroling u BiH i svijetu
3	Koncepcije kontrolinga
4	Funkcija, instrumenti i proces kontrolinga
5	Objekti i instrumenti kontrolinga
6	Kontroler kao moderator
7	Operativni i stratejski kontroling
8	Balanced Scorecard kao okosnica kontrolinga
9	Balanced Scorecard kao sistem upravljanja preduzećem
10	Uticaj lidera na uvođenje kontroling funkcije
11	Institucionalno oblikovanje organizacije kontrolinga
12	Uticaj veličine organizacije na organizaciju kontrolinga
13	Oblici uvođenja kontrolinga
14	Kontroler/profil osobe
15	Mjerenje uspjeha u radu kontrolera
	Kolokvijum
	Seminarski rad/ esej
	Test/ priručni rad

Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova

Obaveze studenata:

prisustvo nastavi, Studijsko istraživački rad, kolokvijum, izrada seminarskih radova, projektne zadatke, esejska pitanja

Literatura: Belak, Analiza poslovne uspješnosti, 130 ključnih pokazatelja performanse i mjerila za kontroling, RRIF, 2014

Kaplan, Norton, Uravnotežena tablica rezultata, Mate, 2010. Goldrarr, The Goal, Revised Third Edition, 2012.

Reicheld, The Ultimate Question 2.0. , Harvard Business Review Press, 2011.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Pristupni rad;

-Pismeni ispit;

- Usmeni ispit;

- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.

Posebne napomene za predmet:

Pun naziv	NAPREDNA MIKROEKONOMIJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova		
	izborni	II, III	6,7	30	60	
Šifra predmeta	EK126					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Nema uslovljenosti</i>						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Napredna mikroekonomija jeste bazični predmet koji je u korelaciji sa Naprednom ekonomijom, Naprednom makroekonomijom i Makroekonomskom analizom.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak trećeg ciklusa dodjeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike napredne mikroekonomije i mikroekonomske analize, koja se nadograđuje na dodiplomsko obrazovanje iz oblasti Poslovnih i finansijskih studija (prvi ciklus) i Finansijskog, bankarskog i berzanskog menadžmenta (drugi ciklus); Studenti svoje stečeno znanje i razumijevanje problematike napredne mikroekonomije mogu primjenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada u struci, i posjeduju sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja usavršavanja napredne mikroekonomije. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima, koja tangiraju naprednu mikroekonomiju. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici iz oblasti napredne mikroekonomije i finansiranja razvoja napredne mikroekonomije u skladu sa pravcima razvoja napredne ekonomije i napredne makroekonomije. Poslije završetka studija studenti su osposobljeni da samostalno pristupaju naučno-istraživačkom radu i predlažu modele uspješnijeg upravljanja naprednom mikroekonomijom i modele efikasnijeg i efektivnijeg finansiranja naprednog razvoja održive mikroekonomije, kao i modele za rješavanje problema koji nastanu u razvoju napredne mikroekonomije.</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Napredna mikroekonomija i tržišno privređivanje</i>					
2	<i>Strategija razvoja i rasta mikroekonomske teorije</i>					
3	<i>Tržište, ponuda, tražnja u naprednoj mikroekonomiji</i>					
4	<i>Upravljanje investicijama u naprednoj mikroekonomiji</i>					
5	<i>Upravljanje sredstvima i troškovima savremenih kompanija</i>					
6	<i>Upravljanje rezultatima poslovanja i zalihama u mikroekonomskim jedinicama</i>					

7	<i>Upravljanje raspodjelom dobiti u privrednim društvima</i>
8	<i>Efikasnost poslovanja savremenih multinacionalnih kompanija</i>
9	<i>Rast i razvoj firme u naprednoj mikroekonomiji</i>
10	<i>Raspodjela i operativni menadžment kompanija</i>
11	<i>Regionalni i strukturni razvoj napredne mikroekonomije</i>
12	<i>Teorijske osnove mikroekonomije</i>
13	<i>Savremena mikroekonomska analiza</i>
14	<i>Globalizacija mikroekonomije</i>
15	<i>Koordinacija mikroekonomije i makroekonomije u globalnom biznisu</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ prístupni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova	
Obaveze studenata: prisustvo nastavi, studijsko istraživački rad, kolokvijum, izrada seminarskih radova, projektni zadatak, esejska pitanja	
Literatura:	
13. T. Piketi, <i>Kapital u XXI veku</i> , Akademska knjiga, Novi Sad, 2015.	
14. Samuelson, Paul and Nordhaus William. 2004. <i>Ekonomija</i> . Zagreb: Mate.	
15. Dr D. Đorđević i dr R. Klincov, <i>Mikroekonomija</i> , Univerzitet za poslovne studije Banja Luka, 2010.	
16. H.R. Varijan, <i>Mikroekonomija</i> , Ekonomski fakultet Baeograd, 2011.	
17. M. Babić, <i>Mikroekonomija</i> , MATE Zagreb, 2013.	
18. N. Mankju, <i>Ekonomija</i> , Ekonomski fakultet Beograd 2014.	
19. R.D Atkinson, S.J.Ezell, <i>Ekonomska inovacija</i> , Mate Zagreb 2014.	
20. George A. Akerlof, Racher E. Kranton, <i>Ekonomija identiteta</i> , Mate d.o.o.2012.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
Pristupni rad;	
-Pismeni ispit;	
- Usmeni ispit;	
- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv predmeta: NOVE TEHNOLOGIJE U POSLOVNOJ EKONOMIJI

Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Izborni	III	7	30	60	

Šifra predmeta: IT295

Matičnost:

Školska godina od koje se program realizuje

2015/16

Vrsta i nivo studija, studijski programi: *Akademski treći ciklus, Ekonomija i finansije*Uslovljenost drugim predmetima: *Nema uslovljenosti***Ciljevi izučavanja predmeta:**

Cilj ovog predmeta je da unaprijedi razumijevanje principa novih tehnologija u ekonomskom okruženju. Predmet je koncipiran tako da kandidati spoznaju važnost znanja kao faktora koji dominantno određuje uspjeh u savremenom poslovanju. Doktoranti treba da ovladaju takvim teorijskim i praktičnim znanjem iz oblasti tehnologije inteligentnih sistema i njihovih najznačajnijih tehnika, koje će im omogućiti kompetenciju u rješavanju konkretnih kompleksnih problema praktične primjene, kao i istraživanju. Predmet omogućava izučavanje specifičnih pitanja i problema sa kojima se susreću poslovni sistemi u novom okruženju. Poseban fokus izučavanja će biti na alatima i konceptima koje poslovni sistemi mogu koristiti kako bi analizirali i odgovorili na izazove koje diktira poslovanje zasnovano na znanju i semantičkom web-u. Predmet ima za cilj da omogući bolje razumijevanje pojma i uloge strateških IS, informacionih alijansi te mjerenja performansi IT-a u poslovnim sistemima. Predmet stavlja poseban akcenat na analizu elemenata poslovanja vođenog IT-a, kao i na ulogu semantičkog web-a u njihovom poslovanju. Pored toga, predmet nudi detaljan uvid u koncept informacione ekonomije.

Ishod učenja nastavnog predmeta:

Nakon položenog predmeta doktoranti će posjedovati znanja o tehnikama i modelima kako steći i održati konkurentsku prednost poslovnog sistema korišćenjem informacionih tehnologija. Razumjeće stratešku ulogu IS-a, kao i mjerenja performansi IT funkcije u poslovnom sistemu. Kroz predavanja, vježbe i naučno-istraživački rad upoznaće se sa ulogom IT-a u modernom poslovanju te analizom i elementima poslovanje vođenog novim tehnologijama. Doktoranti će razumjeti načine mjerenje ekonomije informacionih tehnologija, kao i uloge baza znanja i novih softverskih rješenja zasnovanih na ontologijama. Ovaj predmet nudi sveobuhvatan pregled na baze znanja i semantički web te njihovu ulogu u inteligentnom poslovanju. Predmet stavlja poseban akcenat na modele transformacije sa eketronskog na inteligentno poslovanje, zasnovano na bazama znanja i sematičkom web-u. Kandidati će biti teorijski upoznati i znati primjenjivati najefektivnije metode te povezati teoriju sa predavanja sa praktičnim aspektima primjene. To će se postići primjenom najkvalitetnijih dostupnih programskih alata na području inteligentnih sistema, korišćenjem karakterističnih primjera iz prakse.

Metod nastave i savladavanje gradiva:

Nastava se izvodi kroz predavanja, vježbe i studijsko-istraživački rad. Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija, itd. Kao specifičan vid nastavnog rada predviđeno je

---

sudjelovanje doktoranata u istraživačkim timovima i izradi jednog kvalitetnog naučnog rada, uz korišćenje određenih naučno-istraživačkih metoda.

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.

Sadržaj predmeta:

Savremene IT platforme. Softver za ekonomske analize i modeliranje. Finansijski kalkulatori. Baze podataka/Reporting alati. Matematički softver. Ontologije. Statistički softver. Softver za optimizaciju znanja. Simulacijski softver. Softver za analizu i modeliranje donošenja odluka. Data Mining/OLAP metode i tehnike. Razlike između klasičnog i semantičkog web-a. Integrirani Business Intelligence sistem. Web 2.0 i društveno umrežavanje, virtuelne zajednice, korisnički generisani sadržaji, društveni mediji. Neuronske mreže. Inteligentni agenti. Mjerenje uspješnosti i e-Metrika. IT i redefinisane konkurentske prednosti. Business sistemi u funkciji sticanja konkurentske prednosti. Arhitektura sistema poslovne inteligencije. Repozitorij Meta podataka. ETL – procesi. Poslovna analitika. Grupni sistemi za podršku odlučivanju. Web orijentisani sistemi za podršku odlučivanju. Korporativne kontrolne table (Dashboards). Veza IT, baza znanja, semantičkog web-a sa konkurentskom prednošću poslovnog sistema.

Obaveze studenata:

Prisustvo predavanjima i vježbama. Izrada i objavljivanje naučnog rada u saradnji sa predmetnim profesorom.

Literatura:

Panian, Ž. Klepac, G. *Poslovna inteligencija*, Masmedia, Zagreb, 2004.
Larissa, T. Moss, Shaku Atre, *Business Intelligence Roadmap: The Complete Project Lifecycle for Decision Support Applications*, Addison Wesley.
Bajgorić, N. *Continuous Computing Technologies for Enhancing Business Continuity*, IGI-Global, 2008.
Radivojević, M. *Od elektronskog poslovanja do poslovne inteligencije u javnoj upravi*, JU „Službeni glasnik Republike Srpske”, Banja Luka, 2012. knjiga - strana 584. ISBN 978-99938-2228-8, COBISS.BH-ID 2411288.
Srića, V. Spremić, M. *Informacijskom tehnologijom do poslovnog uspjeha*, Sinergija, Zagreb, 2000.
Radivojević, M. *Informacione tehnologije*, Besjeda - BLC, Banja Luka, 2012. udžbenik - strana 359. ISBN 978-99938-1-180-0, COBISS.BH-ID 266472.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

*Pristupni rad;
-Pismeni ispit;
- Usmeni ispit;
- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.*

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv: FINANSIJSKA TRŽIŠTA

Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova	
	Izborni	III	6	30	60
Šifra predmeta	EK130				
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16				
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	Akademska, Treći ciklus, Ekonomika i finansije				
Uslovljenost drugim predmetima:	Nema uslovljenosti				
Ciljevi predmeta:	<p>Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti finansijskog tržišta i berzi, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera finansijskog tržišta i berzi sa stanovišta ciljeva i zadataka poslovnih subjekata i finansijskih institucija, kao i za uspješno planiranje i kontrolu finansijskih tokova na globalnom finansijskom tržištu. Strateški cilj ovog predmeta jeste teorijskometodološka i empirijska verifikacija ekonomske i finansijske globalizacije nacionalnog i međunarodnog finansijskog sistema, međunarodnih finansijskih tržišta i globalizacije berzanskog poslovanja</p>				
Ishodi učenja i kvalifikacije trećeg ciklusa:	<p>Kvalifikacije koje označavaju završetak drugog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike finansijska tržišta i berzi, koja se nadograđuju na opšte fakultetsko obrazovanje iz predmeta globalne finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast finansijskih tržišta i berzi. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti globalnih finansija, globalizacija finansijskih tržišta i internacionalizacije berzanskog menadžmenta. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija drugog ciklusa finansijskog, bankarskog i berzanskog menadžmenta.</p>				
Metod nastave i savladavanje gradiva:	<p>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</p>				
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	<p>U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.</p>				
Sadržaj predmeta po sedmicama:					
1	Determinante i elementi finansijskog tržišta				

2 *Nacionalna i međunarodna finansijska tržišta*

3 *Primarna i sekundarna finansijska tržišta*

4	<i>Globalna i strukturna segmentacija finansijskih tržišta</i>
5	<i>Finansijska tržišta hartija od vrijednosti</i>
6	<i>Tržišta novca i kratkoročnih hartija od vrijednosti</i>
7	<i>Tržišta kapitala i dugoročnih hartija od vrijednosti</i>
8	<i>Finansijski instrumenti cena hartija od vrijednosti</i>
9	<i>Cena akcije i kamatene stope</i>
10	<i>Finansijska tržišta i globalna finansijska kriza</i>
11	<i>Berze i berzanski menadžment</i>
12	<i>Finansijski posrednici i menadžment rizika</i>
13	<i>Institucionalni investitori i finansijske berze</i>
14	<i>Finansijski derivati i svetske berze</i>
15	<i>Devizno tržište, valute i devizni kursevi</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad/ esej</i>
	<i>Test/ pristupni rad</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, studijsko istraživački rad, kolokvij, seminarski rad , test, esej, pristupni rad.</i>	
Literatura: <i>Dr Pero Petrović, Berze i berzansko poslovanje, Institutu za međunarodnu politiku i privredu, Beograd 2011. Dr Žarko Ristić i dr Slobodan Komazec, Finansijska tržišta i berzanski menadžment ,Etnostil, Beograd, 2011.</i> <i>F. Miškin, Ekonomija novca, bankarstvo i finansijska tržišta, Mate, Zagreb, 2011.</i> <i>Dr D. Šoškić, Hartije od vrednosti, Ekonomski fakultet Beograd, 2006.</i> <i>Dr. B. Krstić, Monetarna ekonomija, Ekonomski Univerzitet Niš, 2010</i>	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Pristupni rad;</i> <i>-Pismeni ispit;</i> <i>- Usmeni ispit;</i> <i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	

Pun naziv STRATEGIJSKI MENADŽMENT I KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Skrraćeni naziv	Status	Semestar		ESPB		Fond časova	
		(P+A+L)	I	II	7	30	60

Šifra predmeta

MT345

Školska godina od koje se program realizuje

2015/16

Vrsta i nivo studija, studijski programi: *Treći ciklus, Ekonomija i finansije*

Uslovljenost drugim predmetima: *Nema uslovljenosti*

Ciljevi izučavanja predmeta: *Predmet ima za cilj sticanje potrebnih znanja o upravljanju strategijama, korporacijama i njihovim upravljačkim strukturama i procesima. Studenti će imati priliku da se upoznaju odabirom adekvatnih strategija, primenom strateških tehnika i analiza., nakon čega slijedi razmatranje odnosa upravljačkih struktura korporacija, primena i analiza Sistema i mehanizama korporativnog upravljanja. Za studente je veoma važno usvajanje znanja o osnovnim principima dobrog korporativnog upravljanja, s obzirom da je upravo poštovanje dobre prakse korporativnog upravljanja conditio sine qua non za opstanak irast korporacija, ali i za zemlje po pitanju privlačenja stranih investicija.*

Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: *Teorijska, praktična i aplikativna znanja i vještine su ishod studijskog programa u funkciji sticanja teorijskih i praktičnih znanja na studijama III ciklusa visokog obrazovanja kao preduslov implementacije studijskog programa. Studenti će razumjeti fenomen strateškog menadžmenta i korporativnog upravljanja i dovesti ga u vezu sa mogućom pozicijom na tržištu i praktičnim aspektima upravljačkog procesa, čime će na izvjestan način biti preduzetnički inspirisani i usmjereni u pravcu korporativnog ponašanja, koji podrazumijeva prepoznavanje potencijala konkretne situacije. Stečena znanja treba da omoguće formiranje kritične mase „upravljača“ koji raspolažu sa nadograđenim specifičnim znanjima i vještinama koja će omogućiti efikasnije upravljanje poslovnim sistemima.*

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima za tekuću akademsku godinu.

Metod nastave i savladavanje gradiva: *Usmeno izlaganje., razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.*

Sadržaj predmeta po sedmicama:

- 1 *Uvod u strategijski menadžment i korporativno upravljanje*
- 2 *Proces strategijskog menadžmenta i određenje strategije*
- 3 *Strateška analiza okoline*

-
- 4 *Scenarijsko planiranje i tehnike predviđanja*
  - 5 *Strateška portfolio analiza*
  - 6 *Konkurentna prednost i generičke konkurentne strategije* 7 *Strateške opcije, implementacija i kontrola strategije*
  - 8 *Globalni strateški menadžment i strategija u kriznim situacijama*
  - 9 *Korporativno upravljanje i upravljačke strukture*
  - 10 *Sistemi korporativnog upravljanja*
  - 11 *Mehanizmi i instrumenti korporativnog upravljanja*
  - 12 *Korporativna društvena odgovornost i etički kodeksi u režimu korporativnog upravljanja*

13	<i>Strateški aspekti korporativnog upravljanja</i>
14	<i>Upravljanje korporativnim rizicima. Modeli sistema upravljanja kvalitetom u korporativnom upravljanju</i>
15	<i>Sistemi korporativnog upravljanja u EU</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova	
Obaveze studenata: <i>Prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvijum, seminarski rad, test, esej, pristupni rad.</i>	
Literatura:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tricker B. (2012) <i>Corporate Governance: Principles, Policies, and Practices</i>, Oxford University Press; 3 edition 2. Rothaermel F. (2014) <i>Strategic management: concepts</i>, McGraw-Hill Education 3. Coutler, M. (2010) <i>Strategijski menadžment na delu. Data status</i>, Beograd 4. Đuričin D., Janošević S., Kaličanin Đ., (2014) <i>Menadžment i strategija</i>, Ekonomski fakultet, Beograd 5. Tipurić, D. i dr. (2011) <i>Promjene vrhovnog menadžmenta i korporativno upravljanje</i>. Zagreb: Sinergija 	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Pristupni rad;</i> <i>-Pismeni ispit;</i> <i>- Usmeni ispit;</i> <i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	

Pun naziv	SAVREMENA MAKROEKONOMSKA ANALIZA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	izborni	II	6	30	60	
Šifra predmeta	EK138					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	<i>Akademski, Treći ciklus, Ekonomija i finansije</i>					
Uslovljenost drugim predmetima	<i>Nema uslovljenosti</i>					
Ciljevi izučavanja predmeta:	<p><i>Osnovni cilj izučavanja predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim zakonitostima makroekonomije i makroekonomskog odnosa po kojima funkcionišu savremene privrede. Izučavanje ekonomskih agregata, makroekonomske teorije, savremenih oblika makroekonomske analize, varijabli ekonomskih modela, kvantitativne makroekonomske analize, analize u funkciji potrošnje investicija i rasta i raznih vrsta teorija u makroekonomiji, kao i poznavanje vrijednosti koje čine nacionalni dohodak, funkcija štednje i potrošnje, investicija, kao i upoznavanje studenata sa fundamentalnim elementima iz teorije privrednog rasta i razvoja, teorije proizvodnje i odgovarajućih modela privrednog rasta i razvoja; izoštravanje analitičkih sposobnosti i ukazivanje na to kako ih iskoristiti u ocjeni i rješavanju problema bržeg i skladnijeg privrednog razvoja.</i></p> <p><i>Istražuju se osnovne zakonitosti u funkcionisanju savremenih privreda.</i></p>					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	<p><i>Osoboljivanje za samostalni naučno-istraživački rad u oblasti makroekonomije i privrednog razvoja; produbljivanje i proširivanje teorijskih i praktičnih znanja iz ove oblasti.</i></p>					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	<p><i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija</i></p>					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Makroekonomska teorija i makroekonomska analiza</i>					
2	<i>Savremeni oblici makroekonomske analize u relaciji između makroekonomske i mikroekonomske analize</i>					
3	<i>Dinamička i statička makroekonomska analiza</i>					
4	<i>Varijable ekonomskih modela kvantitativne makroekonomske analize</i>					
5	<i>Makroekonomska analiza funkcija ponude i funkcija tražnje</i>					
6	<i>Parcijalna ravnoteža makroekonomske analize</i>					
7	<i>Agregatni makroekonomski modeli</i>					
8	<i>Makroekonomska analiza funkcija potrošnje, investicija i rasta</i>					
9	<i>Analiza multiplikatora u makroekonomiji</i>					
10	<i>Teorija akceleratora</i>					

11	<i>Tobinova teorija makroekonomske analize</i>
12	<i>IS-LM analiza. Makroekonomska analiza monetarnog fonta i svjetske banke</i>
13	<i>Mandel-flemingov model. Harrod-domarov model rasta</i>
14	<i>Analiza krive eksterne ravnoteže i Filipsova kriva</i>
15	<i>Makroekonomska analiza fiksnog i flktuirajućeg deviznog kursa</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2	
<i>nedeljni fond časova</i>	
Obaveze studenata:	
<i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, izrada kolokvijuma, pisanje referata za okrugle stolove, analiza slučajeva i projektni zadaci</i>	
Literatura:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Dr Ljubomir Madžar, Makroekonomska analiza, Univerzitet Alfa, Beograd, 2015.</i> 2. <i>Dr Slobodan Babić, dr Zoran Babić, Osnovi ekonomije, Banja Luka, 2015.</i> 3. <i>Oliver Branchard, Makroekonomija, Mate, Zagreb, 2012.</i> 4. <i>Mate Babić, Makroekonomija, Mate, Zagreb, 2007.</i> 5. <i>Dr Žarko Ristić, dr Slobodan Komazec i dr K. Ristić, Makroekonomija, Etostil, Beograd, 2014..</i> 6. <i>Michael P. Todaro, Stephen C. Smith, Economic Development, Harlow: Pearson; Addison Wesley, 2006.</i> 7. <i>Prof.dr Slobodan Cvetanović, Teorija privrednog razvoja, Ekonomski fakultet, Niš, 2005.</i> 8. <i>Gregorij Mankiw, Principles of Economics, Harcount, College Publishers, London, 2004.</i> 	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Pristupni rad;</i> <i>-Pismeni ispit;</i> <i>- Usmeni ispit;</i> <i>- Naučno istraživački rad u skladu sa Pravilnikom III ciklusa studija.</i>	
Posebna napomena za predmet:	